

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ด้อยวัยของพื้นที่พัฒนาหญิงเชียงใหม่

วิภาพรรณ สุวรรณพงษ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตราจารย์บัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

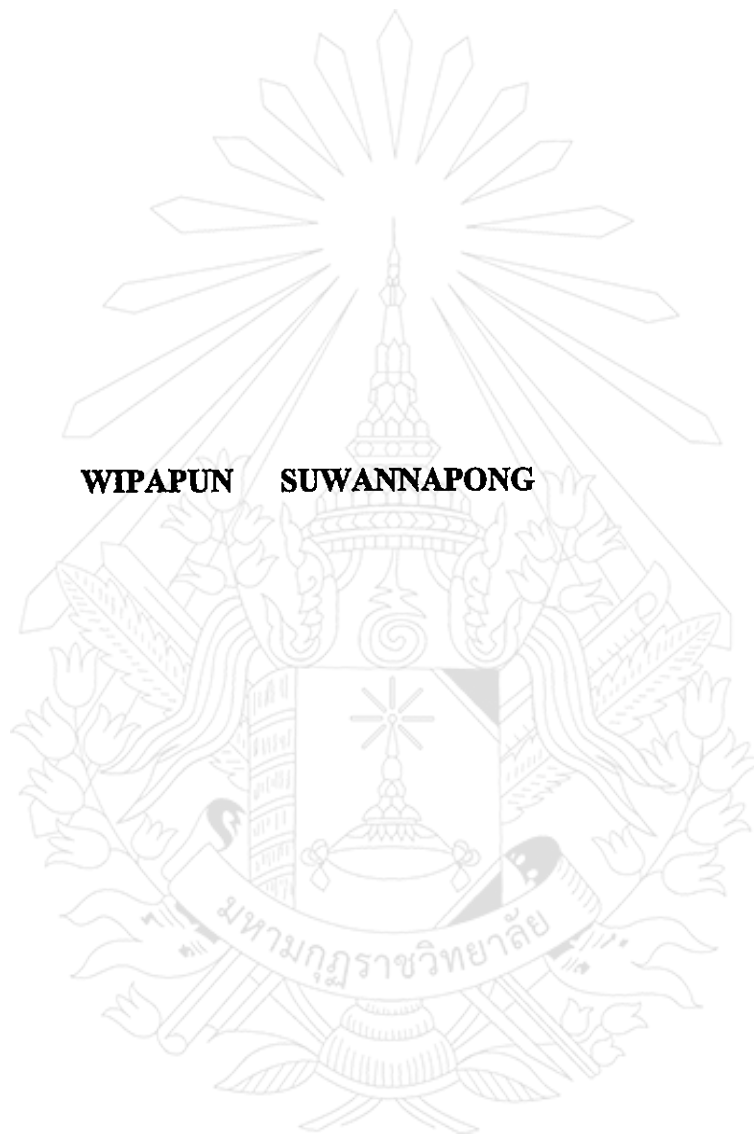
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๑

B 17026

**THE EFFECTIVENESS OF WELFARE MANAGEMENT TO THE
PRISONER OF CHIANG MAI FEMALE PRISON**

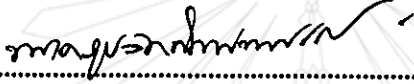

WIPAPUN SUWANNAPONG

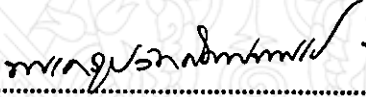
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2551 (2008)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ประสิทธิภาพของการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา : นางวิภาพรรณ สุวรรณพงษ์
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. ภูมินทร์ สันติทฤษฎีกร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจียน วันทนียตระกูล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

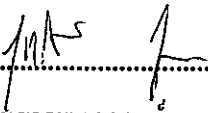
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร. ภูมินทร์ สันติทฤษฎีกร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจียน วันทนียตระกูล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฤทธพงศ์ ฤกษ์ทนต์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : **The Effectiveness of Welfare Management to the Prisoner of Chiang Mai
Female Prison**

Student's Name : **Mrs. Wipapun Suwannapong**

Department : **Government**

Advisor : **Dr. Poomin Santitissadeekorn**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Khian Wantaneeeyatrakool**

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

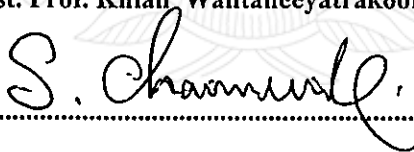

..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaivajarn)

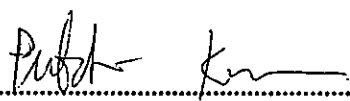
Thematic Committee

..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaivajarn)

..... Advisor
(Dr. Poomin Santitissadeekorn)

..... Co-Advisor
(Asst. Prof. Khian Wantaneeeyatrakool)

..... Member
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

..... Member
(Asst. Prof. Putchong Kunthonbut)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา	: นางวิภาพรรณ สุวรรณพงษ์
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร. ภูมิินทร์ ธนิตกฤษฎีกา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เขียน วันทนายตระกูล
ปีการศึกษา	: 2551

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละและไคสแคว์ เทสต์

ผลการวิจัยพบว่า

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการในการจัดให้มีอาหารเลี้ยงในแต่ละมื้ออย่างเพียงพอต่อความต้องการของแต่ละบุคคล ได้รับสวัสดิการในการให้มีการได้รับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง ได้รับสวัสดิการในการดำเนินการจัดการศึกษาสาขาวิชาชีพระยะสั้นที่เป็นความต้องการของสถานประกอบการ ได้รับสวัสดิการในการจัดให้มีวัสดุที่ใช้ในการทำ ความสะอาดร่างกายเสื้อผ้าและเครื่องหลับนอน ได้รับสวัสดิการในการจัดให้มีสถานที่ในการพักผ่อนหย่อนใจในวันหยุด และได้รับสวัสดิการในการจัดให้มีการเยี่ยมญาติผู้ต้องขังครั้งละ 15 นาที

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ส่วนระดับการศึกษา คดีที่ถูกจำคุก อาชีพ ก่อนต้องโทษ และ รายได้ก่อนต้องโทษ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ พบว่า ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน รสชาติอาหารไม่ดี ข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มกับข้าวเป็น 2 อย่าง โดยสลับกับอาหารมื้อเย็น ด้านการรักษาพยาบาล พบว่า เจ้าหน้าที่ประจำสถานพยาบาลมีจำนวนน้อยทำให้การตรวจรักษาต้องรอเป็นเวลานาน ข้อเสนอแนะ ควรจะมีการตรวจรักษาทุกวัน โดยไม่จำกัดวันและให้มีการตรวจอย่างสม่ำเสมอ

Thematic Title : **The Effectiveness of welfare Management to the prisoner
Of Chiang Mai female Prison**

Student's Name : **Wipapun suwannapong**

Department : **Government**

Advisor : **Dr. Poomin Santitissadekorn**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Kean Wantaneyatahkool**

Academic Year : **B.E. 2551 (2008)**

ABSTRACT

The objective of this thematic paper were (independent study) 1) to study the effectiveness of welfare management to the prison 2) to study the Relation between personal factors and the effectiveness of welfare management to the prison, divided by basic independence in Ching Mai Female prison. and 3) to study problem and supporting guileline in the welfare management to the prison. The sampling suajects were consista of 291 persons. The research instruments were The questionnaires statistics used were frequency, percentage, mem. Standard Deviation and Chi-square test.

The results of research were found as follows :

The findings are the effectiveness of welfare management to the prison in Chiang Mai female prison In the effectiveness of welfale manangement to the prison comparative study ; the almost of the target group who received the welfare are between 20-29 years graduation from secondary scholl, Drug guilty, the occupation befobeing prisoner are farmers/labours/ emolyees and their outcomes is between 2,501-5,000 bath

The suggestions and the supporting guildeline are in the welfare management to the prisonal in Chiang Mai female Prison, The Department of correction should provide the vudget for the entertainment and sport Welfare: Due to the prisoners are serious when they are in the surrounding the Limited their freedom, so the sport and entertainment are importtant to the serious relief as well.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน เพื่อให้งานสารนิพนธ์ฉบับนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนาที่ให้สถานที่ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมความรู้ต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียน

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกรูป/ท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนะนำแนวทางการเรียน ให้ข้อคิด คำสั่งใจในการเรียนจนประสบผลสำเร็จ

ขอกราบนมัสการ พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบและขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิกให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขสารนิพนธ์และขอขอบคุณคณะกรรมการสอบทุกท่านที่ได้ชี้แนะข้อบกพร่องในงานวิจัย เพื่อแก้ไขให้สารนิพนธ์สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ภูมินทร์ สันติทฤษฎีกรที่ปรึกษาหลักสูตรนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เขียน วันทนียตระกูล ที่ปรึกษาร่วมสารนิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครชัย ชัยแสวง และอาจารย์ตระกูล ชำนาญผู้เชี่ยวชาญ และ นางสาวธิดา เปงะโป๊ะที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงจังหวัดเชียงใหม่ ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้และขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ที่เป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและอนุมัติการจบการศึกษา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่ให้กำลังใจ และสนับสนุนด้านต่าง ๆ ขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ในสาขาสังคมวิทยาที่กรุณาช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

วิภาพรรณ สุวรรณพงษ์

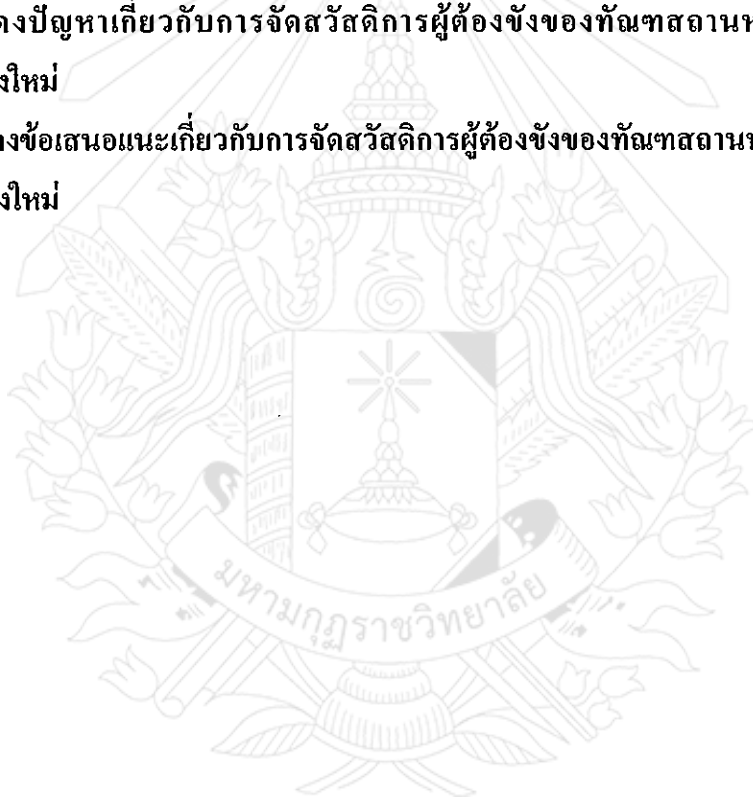
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ความเป็นมาของทัศนสถานหญิงเชียงใหม่	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ	14
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล	19
2.5 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์	22
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	27

	จ
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	27
3.4 การสร้างและทดสอบเครื่องมือในการวิจัย	28
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	30
4.2 ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	34
4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ต้องขัง ของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	39
4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถาน หญิงเชียงใหม่	40
บทที่ 5 บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	42
5.1 สรุปผลการวิจัย	42
5.2 อภิปรายผล	44
5.3 ข้อเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก	55
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	56
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	58
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	62
ภาคผนวก ง แบบสอบถามสำหรับการวิจัย	64
ประวัติผู้วิจัย	71

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามอายุ	30
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามระดับการศึกษา	31
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามคดี	31
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามอาชีพก่อนต้องโทษ	32
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามแสดงรายได้ก่อนต้องโทษ	33
ตารางที่ 4.6	แสดงประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	34
ตารางที่ 4.7	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ แก่ผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	39
ตารางที่ 4.8	แสดงปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิง เชียงใหม่	40
ตารางที่ 4.9	แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิง เชียงใหม่	41

สารบัญแผนภาพ

	หน้า	
แผนภาพที่ 1	แสดงโครงสร้างการบริหารงานภายในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	7
แผนภาพที่ 2	แสดงความต้องการขั้นพื้นฐานของมาสโลว์	23
แผนภาพที่ 3	แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	26

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีภารกิจในการควบคุมผู้ต้องขังและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขัง และกรมราชทัณฑ์ได้กำหนดเป้าหมายหลัก ในแผนทิศทางการราชทัณฑ์ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2546 - 2550) ไว้ 2 ประการคือ

1. ผู้ต้องขังได้รับการปฏิบัติในระหว่างถูกควบคุมอย่างถูกต้องตามหลักอาชญาวิทยา หลักทัณฑวิทยา และมีสภาพความเป็นอยู่ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ

2. ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไขปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤตินิสัยให้เป็นบุคคลที่สังคมพึงปรารถนาและสามารถเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ¹

ซึ่งปัจจุบัน สถิติผู้ต้องขังราชทัณฑ์ทั่วประเทศ แบ่งเป็นนักโทษเด็ดขาด ชาย 95,476 คน หญิง 17,449 คน รวม 112,925 คน คิดเป็นร้อยละ 72.65 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มกราคม 2550) โดยกรมราชทัณฑ์ได้มีแนวความคิดในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหรือผู้กระทำผิดมีเป้าหมายเพื่อให้การควบคุม ผู้ต้องขังสอดคล้องกับหลักมนุษยธรรมที่ผู้ต้องขังควรได้รับ โดยการควบคุมผู้ต้องขังถือเป็นการลงโทษอย่างหนึ่งที่มีเป้าหมายเพื่อป้องกันการหลบหนีเพื่อประโยชน์ของความปลอดภัยของสังคมภายนอก นอกจากนี้การควบคุมควรเป็นการควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrections) เพื่อเป้าหมายแห่งการคืนคนดีมีคุณภาพ การที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายนั้น ได้จะต้องมีการวางระบบที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับทั่วไปในระดับสากล ดังนั้น จึงเป็นจุดกำเนิดของมาตรฐานเรือนจำเพื่อต้องการให้งานราชทัณฑ์ไทย มีแนวทางการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด มีความเหมาะสมกับบริบทและสอดคล้องกับหลักการด้านทัณฑวิทยาอาชญาวิทยาหลักการแห่งสิทธิมนุษยชน รวมถึง มาตรฐาน องค์การสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังซึ่งนโยบายเน้นหนักกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2550 ได้กำหนดโดยยึดถือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ซึ่งได้มุ่งหวังให้การปฏิบัติงานของกรม

¹กรมราชทัณฑ์, คู่มือการปฏิบัติงานสวัสดิการผู้ต้องขัง, (กรุงเทพมหานคร : กรมราชทัณฑ์, 2547), หน้า 11.

ราชทัณฑ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยถือเอาประโยชน์ส่วนรวม หลักคุณธรรม และจริยธรรม ตลอดจนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่ตั้งควบคู่กับการประสาน การดำเนินงานกับทุกภาคส่วน ประกอบกับในนโยบายเน้นหนักนี้กรมราชทัณฑ์ได้มีการกำหนด มาตรฐานเรือนจำ เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แต่อย่างไรก็ดีการที่จะดำเนินการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำให้มีประสิทธิภาพที่ดีได้นั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งควรให้ความสำคัญต่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังซึ่งเป็นหน้าที่หนึ่งที่กรม ราชทัณฑ์ได้ให้ความสำคัญ เนื่องจาก การให้สวัสดิการผู้ต้องขังเป็นการมุ่งให้เกิดขวัญและกำลังใจ ในการที่จะให้ผู้ต้องขังเกิดการพัฒนาประสิทธิภาพการแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยให้มี การปรับเปลี่ยนวิถีคิดและพฤติกรรมของผู้กระทำผิดได้ และจากที่กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดดัชนีวัด ความสำเร็จแบบสมดุลในด้านประสิทธิผลตามพันธกิจประเด็นยุทธศาสตร์

ข้อ 1 เปลี่ยนภาระให้เป็นพลัง

ข้อ 2 การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามแผนงานข้อ 2.2 เสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง ซึ่ง กำหนดตัวชี้วัดไว้ว่าในปี 2551 ผู้ต้องขังได้รับ สวัสดิการอย่างทั่วถึง และในดัชนีวัดความสำเร็จแบบ สมดุลตามโครงการข้อ 2.2.2 โครงการส่งเสริม สวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง โดยได้กำหนด เงื่อนไขความสำเร็จของโครงการคือ ผู้ต้องขังมีความพึงพอใจ

ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ที่ได้รับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานตามแผนทิศทางของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งจากการแก้ไข พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนั้นเป็นภารกิจ และมีความสำคัญต่อการ ดำเนินงานของทัณฑสถานฯ โดยที่การจัดสวัสดิการผู้ต้องขังถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้สามารถ ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหลักในด้านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของหน่วยงานได้ ประกอบกับ มาตรฐานของเรือนจำในด้านมาตรฐานด้านการให้บริการผู้ต้องขัง (Services) และมาตรฐานด้าน กิจกรรมและการได้รับประโยชน์ของผู้ต้องขัง (Inmate Activities and Privileges) เป็น 2 มาตรฐาน ที่ได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง²

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการจะทำการศึกษาการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ โดยเป็นการวัดประสิทธิผลของการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังเพื่อที่จะ สามารถทราบได้ว่า ข้อมูลดังกล่าวทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้หรือไม่ หากข้อมูลที่ได้ เห็นควรต้องพัฒนาหรือปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น ทัณฑสถานฯ ยังจะสามารถที่จะวิเคราะห์จุดอ่อน

²กรมราชทัณฑ์, ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่, (กรุงเทพมหานคร : กรมราชทัณฑ์, 2550), (อัด สำเนา).

จุดแข็ง เพื่อที่จะสามารถปรับปรุงคุณภาพการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังได้อย่างทันทั่วถึง เนื่องจากหากไม่มีการศึกษาก่อนในปี 2551 ซึ่งเป็นปีที่กรมราชทัณฑ์ ตั้งเกณฑ์ไว้ว่า ผู้ต้องขังจะได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึงและเกิดความพึงพอใจก็จะทำให้การจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และจะทำให้การเชื่อมโยงการดำเนินงานตามภารกิจด้านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่
- 1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่
- 1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ผู้ต้องขังที่อยู่ในความควบคุมของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ จำนวน 1,200 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ 6 ด้าน

- ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค
- ด้านการรักษาพยาบาล
- ด้านการศึกษา
- ด้านอนามัยของผู้ต้องขัง
- ด้านกีฬาและนันทนาการ
- ด้านการเยี่ยมญาติ

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

1.5.2 ทำให้ทราบประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

1.5.3 ทำให้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ทัณฑสถานหญิง หมายถึง สถานที่ที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง โดยเฉพาะ การดำเนินการในการควบคุมและการอบรมผู้ต้องขังจะใช้เจ้าหน้าที่หญิงเกือบทั้งหมด

ผู้ต้องขัง หมายถึง นักโทษเด็ดขาด คนต้องขังและคนฝาก

สวัสดิการผู้ต้องขัง หมายถึง ประโยชน์หรือบริการต่าง ๆ ที่เรือนจำและทัณฑสถานจัดให้ผู้ต้องขังสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพและได้รับการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตามสมควร

สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4) หมายถึง สิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค

การรักษาพยาบาล หมายถึง การดูแลรักษาพยาบาล รวมถึงการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ ตนเองแก่ผู้ต้องขัง

การศึกษา หมายถึง การส่งเสริมการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง ทั้งการเรียนและการอบรมเพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มเติม

กีฬาและนันทนาการ หมายถึง การจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและส่งเสริมการออกกำลังกายแก่ผู้ต้องขัง

การเยี่ยมญาติ หมายถึง การจัดให้บริการญาติมาเยี่ยมผู้ต้องขัง

ประสิทธิผล หมายถึง การดำเนินงานการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังได้บรรลุวัตถุประสงค์ ประสงค์ตามที่กำหนดไว้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่” ผู้วิจัย ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ความเป็นมาของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพ
- 2.5 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ความเป็นมาของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

2.1.1 ประวัติทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่สถาน

ที่ตั้งทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่เคยเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรล้านนาไทยในอดีต เรียกว่า “เวียงแก้ว” เคยเป็นพระราชวังของพระมหากษัตริย์ทรงพระนามว่า “พระมังราย” ซึ่งพระองค์เป็นพระมหากษัตริย์ของอาณาจักรล้านนา ตั้งแต่ได้สร้างเมืองเชียงใหม่ปี พ.ศ.1839 และต่อมาปี พ.ศ. 2455 “พระราชวังเวียงแก้ว” ได้ถูกรื้อถอนให้เป็นศูนย์ราชการมีศาลากลางจังหวัด ศาลจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ และรวมที่ตั้งของเรือนจำอยู่ด้วยปัจจุบันสถานที่แห่งนี้ คือทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่เลขที่ 100 ถนนราชวิถี ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 ห่างจากเรือนจำกลางเชียงใหม่และศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่ 8 กิโลเมตร¹

¹กรมราชทัณฑ์, “บรรยายสรุปทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่”, (เชียงใหม่ : ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่, 2544), (อัดสำเนา).

2.1.2 โครงสร้างการบริหารงานทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ กรมราชทัณฑ์เดิมสังกัดกระทรวงมหาดไทยผลจากการปฏิรูประบบราชการทำให้กรมราชทัณฑ์ถูกกำหนดให้ย้ายสังกัดจากกระทรวงมหาดไทยไปสังกัดกระทรวงยุติธรรมเพื่อให้การบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น กรมราชทัณฑ์ในฐานะเป็นหน่วยงานในลำดับสุดท้ายของกระบวนการยุติธรรมที่มีบทบาทและภารกิจในการเสริมสร้างสังคมที่ดีส่งผลให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทศน์ในด้านต่าง ๆ อาทิ บทบาทภารกิจ การบริหาร งบประมาณ กฎหมาย ตลอดจนวัฒนธรรมและค่านิยมขององค์กรเพื่อให้มีการสอดคล้องและสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้แยกการบริหารงานออกจากเรือนจำกลางเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2544 ปัจจุบันเป็นเรือนจำอยู่ในระดับความมั่นคงปานกลาง มีผู้ต้องขังอยู่ในความปกครองจำนวน 1,200 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 27 เมษายน 2550) มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. ควบคุมผู้ต้องขังให้มีประสิทธิภาพ

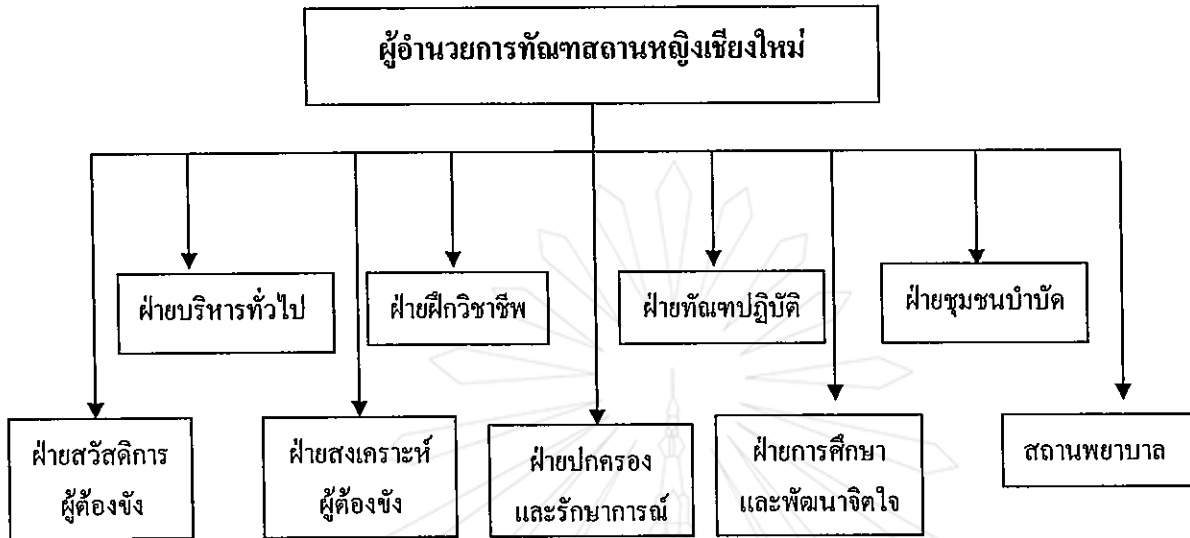
1.1 ผู้ต้องขังหญิงที่อยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวนระหว่างการพิจารณา ระหว่างอุทธรณ์ และฎีกา ของศาลทุกประเภทคดี

1.2 ควบคุมผู้ต้องขังหญิงที่ศาลพิพากษาลงโทษเด็ดขาดแล้วกำหนดโทษไม่เกินตลอดชีวิต

2. แก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ให้เป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับสังคมได้เมื่อพ้นโทษ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยให้การอบรมศึกษาวิชาสามัญ วิชาชีพ ตลอดจนการพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขังทั้งนี้ เพื่อให้มีอาชีพติดตัวและสามารถกลับตนเป็นคนดีของสังคม

3. เสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารงานราชทัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการพัฒนาบุคลากรการพัฒนาระบบเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและประชาสัมพันธ์ให้สังคมเข้าใจในภารกิจและบทบาทของเรือนจำและกรมราชทัณฑ์

แผนภาพที่ 2.1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานภายในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป

ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณงานทะเบียนเอกสารที่สำคัญการเงิน การบัญชี การพัสดุ อาคารสถานที่ยานพาหนะการบริหารงานบุคคลการประชาสัมพันธ์งานรับเรื่องราวร้องทุกข์ งานเลขานุการงานประชุม การรวบรวมสถิติข้อมูลต่าง ๆ งานแผนงานและโครงการ การติดตามประเมินผลรวมทั้งงานบริการและงานที่มิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ แบ่งการบริหารงานภายในฝ่าย ได้แก่ งานธุรการ งานสารบรรณ งานการเจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ

2. ฝ่ายปกครอง

ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและการดำเนินการด้านการควบคุมผู้ต้องขัง การรักษาการณ์บริเวณทัณฑสถาน การจัดเวรยามรักษาการณ์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ควบคุมผู้ต้องขังอย่างใกล้ชิดป้องกันการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้าภายในทัณฑสถานแบ่งการบริหารงานภายในฝ่าย ได้แก่ งานปกครองและงานรักษาการณ์

3. ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ

ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบหมายศาล การจัดทำทะเบียนประวัติ การเลื่อน/ลดชั้น การย้ายผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังถึงแก่กรรม การปล่อยตัว การออกใบบริสุทธิ การลดวันต้องโทษจำคุก การขอพระราชทานอภัยโทษ การพักการลงโทษ และการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งผู้ต้องขังออก

ทำงานนอกทัศนสถาน แบ่งการบริหารงานภายในฝ่ายได้แก่ งานทัศนปฏิบัติ งานทะเบียนประวัติ ผู้ต้องขัง งานจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง งานลดวันต้องโทษ งานพักการลงโทษ งานคุมประพฤติ

4. ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง

ดำเนินการเกี่ยวกับอาหาร การจัดเลี้ยงผู้ต้องขัง การรับฝากเงินผู้ต้องขังรวมทั้งการ ดำเนินการให้ผู้ต้องขังได้รับการเยี่ยมญาติ ภายใต้ข้อบังคับ กฎระเบียบของกรมราชทัณฑ์ แบ่งการบริหารงานภายในฝ่าย ได้แก่ งานสุทกรรม งานเงินฝากผู้ต้องขัง และงานเยี่ยมญาติ

5. ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

ดำเนินการสงเคราะห์ผู้ต้องขังและครอบครัว บริการให้คำแนะนำปรึกษาให้การ สงเคราะห์ในด้านต่าง ๆ เช่น ค่าพาหนะเดินทางกลับภูมิลำเนา ทุนประกอบอาชีพ ทุนการศึกษา บุตรผู้ต้องขัง เป็นต้น และได้ดำเนินงานร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง โดยดำเนินการจัดจำหน่ายอาหาร ขนมอบและเครื่องอุปโภคบริโภคให้กับผู้ต้องขังและประชาชนทั่วไป

6. ฝ่ายฝึกวิชาชีพ

วางแผนและดำเนินการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ในพื้นที่ตาม ความต้องการของตลาดและความถนัดผู้ต้องขัง พัฒนาคุณภาพของผู้ต้องขัง ด้านการฝึกวิชาชีพ ประเภทต่าง ๆ การจัดหาวัสดุ การจัดหาตลาด และการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การบริหารเงินทุน ผลประโยชน์จากการฝึกวิชาชีพ ควบคุมการใช้จ่ายพาหนะที่จัดซื้อด้วยเงินทุนฝึกวิชาชีพ แบ่งการบริหารงานภายในฝ่าย ได้แก่ งานฝึกวิชาชีพ งานเงินทุนฝึกวิชาชีพ งานพัสดุฝึกวิชาชีพและงาน พาณิชยกรรม

7. ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ

จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเกี่ยวกับงานการศึกษาและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังบริหารและ ดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพและวิชาสามัญ ได้เปิดสอนตั้งแต่ไม่รู้หนังสือจนถึงระดับปริญญาตรี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช) การอบรมและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง แนะนำอบรมเกี่ยวกับ ระเบียบวินัย และการปฏิบัติตัวในทัศนสถานแก่ผู้ต้องขัง จัดกิจกรรมเสริมการศึกษา เช่น ห้องสมุด การจัดหาสื่อทัศนูปกรณ์ การศึกษาทางไกล เป็นต้น แบ่งการบริหารงานภายในฝ่าย ได้แก่ งานการศึกษาสายสามัญ งานการศึกษาสายอาชีพ และงานการศึกษาสายธรรมศึกษา

8. ฝ่ายชุมชนบำบัด

มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมสมาชิกชุมชนบำบัดให้ประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมายและ โปรแกรมแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังคดีอาชญากรรม รวมถึงการฝึกวิชาชีพให้กับสมาชิก

9. สถานพยาบาล

มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการให้การบำบัดรักษาผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยผู้ต้องขังตั้งครรภ์ผู้ต้องขังสูงอายุและเด็กตลอดจนการสงเคราะห์ในด้านการรักษาพยาบาลภายนอกทัณฑสถาน²

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิง

การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในเรือนจำและทัณฑสถาน ด้วยวิธีควบคุมเพื่อลงโทษและควบคุมผู้ต้องขังมิให้หลบหนี เป็นภารกิจประการแรก การแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับสังคมทั่วไปได้ภายหลังพ้นโทษ เป็นภารกิจหลักประการที่ 2 ในภารกิจหลักทั้งสองประการนี้ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพื่อการควบคุมหรือเพื่อการแก้ไขให้กลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี สวัสดิการผู้ต้องขังเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้ต้องขังคือมนุษย์เช่นเดียวกัน มีความต้องการเหมือนบุคคลธรรมดาทั่ว ๆ ไปไม่มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีสิทธิ์ที่จะได้รับการปฏิบัติเยี่ยงมนุษย์ทั่วไป

2.2.1 วัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังให้ดีขึ้นตามสมควร
2. เพื่อปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักทัณฑวิทยา หลักเมตตาธรรม และมนุษยธรรม
3. เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ
4. เพื่อประโยชน์ในการควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในระเบียบวินัยไม่ก่อเหตุวุ่นวาย
5. เพื่อเตรียมความพร้อมในการที่จะรับการอบรม แก้ไขตามโปรแกรมที่เหมาะสมให้กลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี

2.2.2 สวัสดิการผู้ต้องขังในภารกิจของกรมราชทัณฑ์ ประกอบด้วย

1. สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4)

อาหาร การจัดสวัสดิการด้านอาหาร ถือเป็นสวัสดิการที่สำคัญที่สุดเพราะผู้ต้องขังไม่สามารถหาซื้อกินเองได้เช่นบุคคลภายนอก การกำหนดปริมาณอาหารสำหรับผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดเรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ ให้จัดอาหารให้ผู้ต้องขังในแต่ละวันให้ครบ 5 หมู่ คือ โปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน เกลือแร่ และวิตามิน โดยคำนึงถึงหลักสุขภาพอนามัยและมนุษยธรรมภายใต้เงินงบประมาณที่ได้รับ โดยเฉพาะข้าวได้กำหนดไว้ว่าปริมาณข้าวต่อผู้ต้องขัง 1 คน ถัวเฉลี่ยวันละ 850 -950 กรัม เนื้อสัตว์และถั่ว 120 กรัม ไขมันจากพืชและสัตว์ 80 กรัม ผักถั

² เรื่องเดียวกัน.

เจียว 200 กรัม ผักไม่มีใบ 150 กรัม ส่วนเครื่องปรุงต่าง ๆ ให้กำหนดปริมาณตามสมควรสำหรับจัดเลี้ยงผู้ต้องขังวันละ 3 มื้อ คือ เช้า กลางวัน และเย็น กรณีผู้ต้องขังป่วยให้จัดอาหารสำหรับคนป่วย โดยให้มีอาหารเสริมบำรุงร่างกาย สำหรับผู้ต้องขังที่มีเชื้อชาติหรือเป็นชาวต่างประเทศให้จัดเลี้ยง เช่นผู้ต้องขังชาวไทยและจะต้องไม่ขัดต่อลัทธิศาสนาของผู้ต้องขัง

ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำรายการอาหารประจำวันแยกเป็นแต่ละภาค โดยพิจารณาจากวัฒนธรรมการรับประทานอาหารของแต่ละท้องถิ่น วัตถุประสงค์ คุณภาพและเหมาะสมถึงงบประมาณ ค่าอาหารผู้ต้องขังที่กรมราชทัณฑ์ได้รับ

ที่อยู่อาศัย หมายถึง ที่อยู่อาศัยภายในเรือนจำและทัณฑสถานที่ผู้ต้องขังจะต้องใช้ชีวิตประจำวันในการทำงาน พักผ่อน ออกกำลังกาย กินอยู่หลับนอน กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดเป็นมาตรฐานว่าผู้ต้องขัง 1 คน จะใช้พื้นที่ใช้สอยภายในเรือนนอน 2.25 ตารางเมตร

เครื่องนุ่งห่ม หมายถึง เครื่องนุ่งห่มที่พอเพียงและป้องกันความร้อนหนาว สวัสดิการที่กรมราชทัณฑ์จัดให้ผู้ต้องขังสำหรับผู้ต้องขังหญิง ได้แก่

1. เสื้อและเครื่องนุ่งห่ม 2 สำหรับ
2. ผ้าห่มนอน 1 ผืน
3. เสื้อปูนอน 1 ผืน
4. สิ่งให้เฉพาะหญิงตามที่อธิบดีเห็นว่าจำเป็น

ยารักษาโรค รวมถึงการบริการทางการแพทย์ การกำหนดให้มีสถานพยาบาลในเรือนจำและทัณฑสถาน

สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล

คือ สวัสดิการที่ให้แกผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยทั้งกายและจิตรวมถึงผู้ต้องขังที่ติดฝิ่น กัญชา สิ่งเสพติดอย่างอื่นอาการร้ายแรง หรือหญิงมีครรภ์หรือมีลูกอ่อนให้จัดเป็นผู้ป่วยโดยอนุโลม

การรักษาพยาบาลผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานเป็นสิ่งจำเป็นทั้งในด้านการปกครอง เหตุผลทางการแพทย์และหลักมนุษยธรรมทั้งยังมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการอนามัยและสุขภาพพล สวัสดิการการรักษาพยาบาลจะต้องยึดหลักคุณธรรมและมนุษยธรรมอย่างสูง เพราะผู้ต้องขังเป็นผู้ที่หมดโอกาสที่จะออกไปรับการรักษาภายนอกเรือนจำด้วยตนเองได้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ยากไร้ ไม่ได้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัว บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในเรือนจำ ความเครียดในชีวิตประจำวันเป็นสาเหตุให้ผู้ต้องขังเจ็บป่วยมากกว่าบุคคลภายนอก หากป่วยหนักและไม่ได้รับการรักษาพยาบาล การวิเคราะห์โรคที่ถูกต้อง ผู้ต้องขังก็จะหมดหวังและเสียขวัญและกำลังใจ เพราะความเมตตาเอาใจใส่ที่ได้รับ จึงเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้ต้องขังป่วยและเป็นสิ่งช่วยลด

ความกังวลใจเพราะฉะนั้นความเมตตาเอาใจใส่ที่ได้รับจึงเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้ต้องขังป่วย และเป็นสิ่งช่วยลดความกังวลใจของครอบครัวผู้ต้องขัง

สวัสดิการด้านการให้การศึกษา

กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดนโยบายด้านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยนำกระบวนการทางการศึกษามาเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้ผู้ต้องขังให้เรียนจำและทัณฑสถาน ซึ่งการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ สนับสนุนงบประมาณด้านครูผู้สอนให้กับเจ้าหน้าที่ในเรือนจำและทัณฑสถาน อุปกรณ์การเรียนการสอน การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาสายอาชีพ ตลอดจนการติดตั้งชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านวิชาชีพพระยะสันจากสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกับระดับอุดมศึกษาได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนี้

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดการศึกษาตั้งแต่ผู้ไม่รู้หนังสือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ต้องขังที่จะเข้ารับบริการต้องผ่านกระบวนการ จำแนกลักษณะผู้ต้องขัง เพื่อให้ทราบข้อมูลรายละเอียดของผู้ต้องขังแต่ละรายในขั้นพื้นฐานด้านการศึกษาอาชีพเดิมเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายทุกคน การจัดการศึกษาดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งที่เรือนจำและทัณฑสถาน ต้องดำเนินการสนองนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาคนในประเทศ

การศึกษาระดับวิชาชีพ ส่งเสริมการจัดการศึกษาวิชาชีพดำเนินการจัดสาขาวิชาชีพพระยะสันตั้งแต่ 30-300 ชั่วโมงที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการซึ่งได้แก่ การนวดแผนโบราณ เสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า ทอผ้า ถักโครเชต์ ฯลฯ โดยติดต่อประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้เข้ามาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นในระดับ ปวช. และปวส.

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาต่อที่สูงขึ้นในระดับอุดมศึกษา (มสธ.) สมัครงเรียน ได้ 2 หลักสูตร คือระดับปริญญาตรี ผู้ต้องขังจะต้องจ่ายค่าเล่าเรียนต่อภาคเรียน 1,500 บาท/คนและโครงการศึกษาต่อเนื่องเพื่อศึกษาค้นคว้าตนเอง โดยใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลจากสื่อการสอนในการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ จากการจัด มุม มสธ. ภายในเรือนจำและทัณฑสถานเพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้ต้องขังได้ศึกษาหาความรู้จากตำราแบบเรียนและสื่อต่าง ๆ

การจัดการศึกษาอรรถศาสตร์ เป็นการจัดการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบในการเลือกเข้ารับบริการต่าง ๆ ให้ผู้ต้องขังได้ศึกษาด้วยตนเอง ได้มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงวิทยาการต่าง ๆ โดยจัดให้มีห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ สารต่าง ๆ จัดบริการข่าวสารข้อมูลโดยจัดบอร์ดประจำและเคลื่อนที่เสียงตามสาย ห้องสมุดกลาง ห้องสมุดเคลื่อนที่ การให้ข้อมูลความรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ โดยให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศได้ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และใช้ตำราเอกสารให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ โดยนำกิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญ ลูกเสือชาวบ้าน ยุวกาชาดนอกโรงเรียนเพื่อให้ทุกคนมีความยึดมั่นต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนส่วนรวม สร้างค่านิยมและเจตคติที่ดี

สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง

ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจนและมักจะเป็นหัวหน้าครอบครัว เมื่อมาต้องโทษ ปัญหาต่าง ๆ ก็ทับทวีมากขึ้น ผู้ต้องขังจะอยู่ในฐานะที่ช่วยตัวเองไม่ได้ในทุกด้าน ถ้าครอบครัวพอมีฐานะก็จะช่วยเหลือเกื้อกูลในด้านต่าง ๆ ได้ แต่ในความเป็นจริงแล้ว ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากครอบครัวอาจจะเนื่องมาจากครอบครัวอยู่ห่างไกล ฐานะยากจน และผู้ต้องขังบางประเภท เช่น ผู้ต้องขังคดียาเสพติดหรือผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำเป็นนิสัย ครอบครัวมักจะเอือมระอา ผู้ต้องขังจึงขาดการติดต่อกับครอบครัวบางครั้งครอบครัวไม่ทราบว่าต้องโทษ ผู้ต้องขังเหล่านี้จะเป็นภาระของกรมราชทัณฑ์ สวัสดิการที่เป็นปัจจัย 4 ที่กรมราชทัณฑ์จัดให้สามารถทำให้มีชีวิตอยู่อย่างเช่นมนุษย์ที่มีศักดิ์ศรี มนุษย์ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ในสภาพร่างกาย และสิ่งแวดล้อมที่สกปรกเป็นบ่อเกิดแห่งโรคภัยไข้เจ็บ สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขังจึงเป็นสิ่งเสริมสร้างให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น

สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขังหมายถึงการจัดสวัสดิการให้ผู้ต้องขังในด้านสิ่งของเครื่องใช้เพื่อการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สิ่งแวดล้อม และพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นการให้สวัสดิการโดยการยอมรับในด้านสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ของผู้ต้องขัง

สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง ครอบคลุม ไปถึงการสุขาภิบาลเรือนจำสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นสวัสดิการผู้ต้องขังในด้านนี้ จึงแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. เครื่องใช้อนามัยส่วนรวม คือ วัสดุที่ใช้ในการทำความสะอาดสถานที่ภายในเรือนจำ และทัณฑสถานหรือใช้ในการสุขาภิบาลเรือนจำ ได้แก่
 - 1.1 น้ำยากำจัดแมลง
 - 1.2 น้ำยาคับกลิ่นและฆ่าเชื้อโรค
 - 1.3 น้ำยาล้างภาชนะ

2. เครื่องใช้อนามัยส่วนตัว คือ วัสดุที่ใช้ในการทำความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้า และเครื่อง
 หลับนอนของผู้ต้องขัง ได้แก่

- 2.1 สบู่ฟอกตัว
- 2.2 ผงซักฟอก
- 2.3 แปรงสีฟัน
- 2.4 ยาสีฟัน
- 2.5 ชันอาบน้ำ
- 2.6 รองเท้าฟองน้ำ
- 2.7 ผ้าอนามัย

สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ

ชีวิตประจำวันของผู้ต้องขังเป็นชีวิตที่อยู่ในกำแพงสี่เหลี่ยมเป็นชีวิตที่ขาดอิสรภาพ
 จำเจ ซ้ำซากต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของเรือนจำ รวมทั้งต้องทำงานให้เรือนจำทำให้
 เกิดความเครียดทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคร้ายไข้เจ็บ อាកารทางจิตและประสาท
 และอาจเป็นสาเหตุให้เกิดความวุ่นวายในเรือนจำผู้ต้องขังก่อการทะเลาะวิวาทกันด้วยความเครียด
 การจัดกิจกรรมให้ผู้ต้องขัง ได้ออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจจึงเป็นการผ่อนคลายความเครียด
 ในชีวิตประจำวันและทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง

สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ หมายถึง สวัสดิการที่จัดให้ผู้ต้องขัง ได้ออกกำลังกาย
 พักผ่อนหย่อนใจ นันทนาการต่าง ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจและร่างกาย

วัสดุอุปกรณ์ที่จัดเป็นสวัสดิการในด้านนี้ ประกอบด้วย เครื่องกีฬาต่าง ๆ ทั้งในร่มและ
 กลางแจ้ง เช่น ตะกร้อ ชกมวย ปิงปอง แบดมินตัน หมากรูก หมากฮอส เป็นต้น

การจัดสวัสดิการผู้ต้องขังรัฐเป็นผู้จัดหาให้เป็นการจัดสวัสดิการด้านการกินอยู่ที่พอสมควร
 ไม่ดีหรือเลวกว่าความเป็นอยู่ของคนธรรมดาภายนอกเรือนจำมากนัก นอกเหนือจากสวัสดิการขั้น
 พื้นฐานแล้วยังมีสวัสดิการด้านอื่น ๆ ที่จัดให้เพื่อวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟูแก้ไขผู้ต้องขังสวัสดิการ
 ต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้คนที่กระทำผิดไปแล้วได้คิดกลับตัวเป็นคนดีและเป็นประ โยชน์ต่อ
 สังคมเมื่อพ้นโทษออกไป

สวัสดิการด้านการเยี่ยมญาติ

การจัดสวัสดิการเกี่ยวกับการเยี่ยมญาติเพื่อให้ผู้ต้องขัง ได้พบปะญาติเป็นการสร้างขวัญและ
 กำลังใจได้ปรึกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ให้คลายความกังวลใจโดยได้อนุญาตให้ญาติเยี่ยมผู้ต้องขังได้
 ทุกวันทำการของทางราชการครั้งละ 15 นาทีต่อหนึ่งวัน เว้นแต่ผู้ต้องขังโทษสูง ได้แก่ .

1. ผู้ต้องขังคดียาเสพติด โทษตั้งแต่ 1,000 เม็ดขึ้นไป

2. โทษตลอดชีวิต

3. โทษสูงตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป

ซึ่งสามารถเข้าเยี่ยมได้อาทิตย์ละหนึ่งครั้งเว้นแต่กรณีที่ญาติมาจากต่างจังหวัดและนาน ๆ มาณครั้ง จึงอนุญาตให้เยี่ยมสองครั้ง โดยญาติที่จะเข้าห้องเยี่ยมต้องนำโทรศัพท์มือถือ เครื่องมือสื่อสารทุกชนิด พร้อมกับสัมภาระทุกอย่าง (ยกเว้นเงินสด) ฝากไว้กับล็อกเกอร์ที่ทางเรือนจำ/ทัณฑสถานจัดเตรียมไว้ให้

การจัดสวัสดิการผู้ต้องขังรัฐเป็นผู้จัดทำให้เป็นการจัดสวัสดิการด้านการกินอยู่ที่พอสมควร ไม่ดีหรือเลวกว่าความเป็นอยู่ของคนธรรมดาภายนอกเรือนจำมากนักและยังมีสวัสดิการด้านอื่น ๆ ที่จัดให้เพื่อวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟูแก้ไขผู้ต้องขังสวัสดิการต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้คนที่กระทำผิดไปแล้วได้คิดกลับตัวเป็นคนดี และเป็นประโยชน์ต่อสังคมเมื่อพ้นโทษออกไป³

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ

2.3.1 ความหมายของสวัสดิการ

พีรยุทธ์ หุยะนันท์ กล่าวว่า “สวัสดิการ หมายถึงรูปแบบผลประโยชน์และผลตอบแทนที่พึงจะได้รับจากกรมราชทัณฑ์ ซึ่งจำเป็นจะต้องหาให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อให้ผู้ต้องขังเกิดความพึงพอใจตามความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสถานที่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การศึกษาตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับความสะดวกสบาย เพื่อที่จะได้กลับตนเป็นพลเมืองดีเข้าสู่สังคม”⁴

ประเสริฐ บุญศิริ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมว่า “เป็นเรื่องของทุกคนในสังคมเพราะคำว่าสวัสดิการหรือสวัสดิภาพที่เกิดขึ้นในโลกนี้ ตามปรัชญาขององค์การสหประชาชาติในเรื่องสิทธิมนุษยชนกำหนดว่าคนทุกคนจะต้องได้รับการตอบสนองในความต้องการขั้นพื้นฐานอันเป็นสิทธิที่ทุกคนจะต้องได้รับและเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดบริการต่าง ๆ ไว้ให้ และตามความต้องการขั้นพื้นฐาน”⁵

³เรื่องเดียวกัน.

⁴พีรยุทธ์ หุยะนันท์, “แนวทางการพัฒนางานสวัสดิการผู้ต้องขัง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2545, หน้า 7.

⁵ประเสริฐ บุญศิริ, “ความพึงพอใจของผู้ต้องขังต่อสวัสดิการของทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก), 2546, หน้า 2.

ภิญโญ สารท กล่าวว่่า “สวัสดิการ หมายถึง ผลประโยชน์และบริการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดให้แก่บุคลากรของหน่วยงานทั้งในขณะที่บุคลากรยังปฏิบัติงานอยู่หยุดพักรั่วคราวและในระหว่างพ้นจากงานเพื่อบำรุงขวัญของบุคลากรให้ทำงานอย่างมีความสบายใจมีความพอใจกับงานและมีประสิทธิภาพ สวัสดิการอาจให้เป็นเงินหรือให้เป็นบริการความสะดวกต่างๆ ก็ได้แต่ต้องเป็นการให้พิเศษที่เพิ่มเติมจากเงินเดือนหรือค่าจ้างปกติ สวัสดิการที่หน่วยงานจัดให้อาจเกี่ยวกับสุขภาพ ความปลอดภัย ความสะดวกสบาย การศึกษาและข่าวสารประกอบความรู้ การพักผ่อนหรือสันทนาการ การให้คำปรึกษาและครอบครัวและการให้ผลประโยชน์หรือความสนใจในส่วนที่เกี่ยวกับสังคมทั่วไป”⁶

อุทัย หิรัญโต กล่าวว่่า “สวัสดิการ หมายถึง บริการหรือกิจกรรมใด ๆ ที่หน่วยงานราชการหรือองค์การธุรกิจจัดให้มีขึ้นเพื่อให้ข้าราชการพนักงานหรือผู้ปฏิบัติงานในองค์การนั้น ๆ ได้รับความสะดวกสบายในการทำงาน มีความมั่นคงในอาชีพ มีหลักประกันที่แน่นอนในการดำเนินชีวิตหรือได้รับประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เป็นประจำ ทั้งนี้เพื่อเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญหรือกำลังใจที่ดี เพื่อจะได้ให้กำลังกายกำลังใจและสติปัญญาความสามารถของตนในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ไม่ต้องวิตกกังวลต่อปัญหาในส่วนตัวและครอบครัว ทำให้มีความพอใจในงานมีความรักงานและตั้งใจที่จะทำงานนั้นให้นานที่สุด”⁷

วิจิตร ระวิวงศ์ ได้แบ่งประเภทของสวัสดิการโดยใช้บุคลากรและครอบครัวทั้งที่อยู่ในและภายนอกองค์การเป็นสิ่งประกอบพิจารณา ดังนี้ “สวัสดิการที่สมบูรณ์แบบย่อหมายถึงสวัสดิการที่ให้แก่บุคลากรทั้งในขณะที่ทำงานนอกเวลาทำงาน แต่ยังคงอยู่ในที่ทำงานและนอกสถานที่ทำงานและให้เฉพาะแต่ตัวลูกจ้างเท่านั้นจะต้องรวมถึงครอบครัวและชุมชนด้วย ทั้งนี้เพราะสวัสดิการเป็นส่วนหนึ่งของสวัสดิการทางสังคม ความเป็นอยู่ของบุคลากร ลักษณะชีวิตครอบครัวสุขภาพ การพักผ่อนหย่อนใจ สิ่งอำนวยความสะดวกทั้งที่ทำงานและที่บ้านจะมีส่วนส่งเสริมหรือบั่นทอนบุคลิกภาพและความมั่นคงทางจิตใจของบุคลากรเป็นอย่างมากการได้รับสวัสดิการที่ดีจึงมีความหมายมาก”⁸

⁶ภิญโญ สารท, การบริหารงานบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527), หน้า 387.

⁷อุทัย หิรัญโต, หลักบริหารงานบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : ระพีชญา, 2530), หน้า 200-201.

⁸วิจิตร ระวิวงศ์, สวัสดิการแรงงานในประเทศไทย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524), หน้า 97.

ตัวอย่างของสวัสดิการภายในสถานที่ทำงาน ได้แก่

1. การให้สวัสดิการความสะดวกสบาย เช่นการจัดน้ำดื่ม ห้องน้ำ ที่รับประทานอาหาร ห้องพักผ่อนห้องสมุด ห้องพยาบาล เป็นต้น
2. การดูแลเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน ดูแลความสะอาดของสถานที่ที่ปรับอุณหภูมิ
3. บริการด้านการศึกษาซึ่งอาจรวมถึงการศึกษาเพิ่มเติมหรือการศึกษาต่อในระดับสูง การเสริมความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น กฎหมายที่ควรรู้ เป็นต้น

แสงสว่าง เสียง การควบคุมฝุ่นละออง ควัน การกำจัดสิ่งโสโครก และบริการตรวจสุขภาพประจำปี เป็นต้น

จากความหมายสวัสดิการข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า เป็นรูปแบบผลประโยชน์ที่นอกเหนือจากเงินเดือน รายได้ที่นายจ้างจัดหาไว้โดยไม่มีข้อผูกมัด เพื่อให้ได้รับความความสะดวกสบายในการปฏิบัติงานในที่นี้ สวัสดิการ หมายถึงรูปแบบผลประโยชน์และผลตอบแทนที่พึงจะได้รับจากทัศนสถานหญิงเชียงใหม่ซึ่งจำเป็นจะต้องจัดหาให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อให้ผู้ต้องขังเกิดความพึงพอใจในตามความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสถานที่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้รับความความสะดวกสบายเพื่อที่จะได้กลับตนเข้าเป็นพลเมืองดีผู้สังคม

2.3.2 วัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการและ หลักในการจัดสวัสดิการ

ภิญโญ สาธร กล่าวว่า “หน่วยงานจำเป็นต้องจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรของตนทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์การจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรควรคำนึงถึงผลของสวัสดิการที่จะย้อนกลับมาสู่หน่วยงานเป็นสำคัญ เพื่อให้บุคลากรมีประสิทธิภาพในการทำงาน ถ้าบุคลากรรับแต่ประโยชน์และบริการโดยไม่ตอบสนองหน่วยงานในด้านการปรับปรุงคุณภาพของการทำงานให้ดีขึ้น

สวัสดิการที่จัดบริการให้ก็ไม่มีความหมาย หน่วยงานเสียเงินลงทุนสูญเปล่า ดังนั้นการที่จะทำให้การจัดสวัสดิการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลดีทั้งแก่บุคลากรในหน่วยงานและองค์กรหรือหน่วยงานอย่างแท้จริงจำเป็นต้องมีหลักการและเกณฑ์ในการจัดสวัสดิการ”⁹

วัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการ

ภิญโญ สาธร ได้แสดงความคิดเห็นในวัตถุประสงค์การจัดสวัสดิการว่าหน่วยงานจำเป็นต้องจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรของตน ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน
2. เพื่อเป็นสิ่งจูงใจในการจัดหาบุคลากรเข้ามาทำงานในหน่วยงาน

⁹ภิญโญ สาธร, การบริหารงานบุคคล, อ่างแล้ว, หน้า 387 – 388.

3. เพื่อบำรุงรักษาบุคลากร ให้มีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ต่อหน่วยงาน
4. เพื่อเพิ่มผลผลิตแก่หน่วยงานให้สูงขึ้น
5. ทำให้งานของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล
6. เพื่อป้องกันปัญหาการขัดแย้งขาดความสามัคคีอันดีระหว่างหน่วยงานกับบุคลากร
7. เพื่อบุคลากรในหน่วยงานอุทิศเวลา แรงงานในการปฏิบัติงานในหน่วยงานให้ดีขึ้น
8. เพื่อลดการอุทธรณ์ ร้องทุกข์ของบุคลากรในหน่วยงาน
9. เพื่อยกระดับมาตรฐาน การดำรงชีวิตของบุคลากรในหน่วยงาน
10. เพื่อลดการขาดงาน ลางานและเปลี่ยนงานของบุคลากรในหน่วยงาน
11. เพื่อลดความตึงเครียดในการปฏิบัติงานของบุคลากร
12. เพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีในหน่วยงาน
13. เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตของบุคลากรให้อยู่ในสภาพปกติ

หลักในการจัดสวัสดิการ

การจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากร ควรคำนึงถึงผลสวัสดิการที่จะย้อนกลับมาสู่หน่วยงาน เป็นสำคัญเพื่อให้บุคลากรมีประสิทธิภาพในการทำงาน ถ้าบุคลากรรับแต่ประโยชน์และบริการ โดยไม่ตอบสนองต่อหน่วยงาน ในด้านการปรับปรุงคุณภาพของการทำงานให้ดีขึ้นสวัสดิการที่จัดบริการให้ก็ไร้ความหมาย หน่วยงานเสียเงินลงทุนสูญเปล่า ดังนั้นการที่จะทำให้การจัดสวัสดิการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลดีทั้งแก่บุคคลในหน่วยงานและองค์กรหรือหน่วยงานอย่างแท้จริงจำเป็นต้องมีหลักการและเกณฑ์ในการจัดสวัสดิการ ดังต่อไปนี้

1. หลักความเสมอภาค สวัสดิการทุกชนิดจะต้องให้แก่บุคลากร โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมกันให้มากที่สุด อย่าให้มีการใช้อภิสิทธิ์ในด้านรับสวัสดิการ
2. หลักแห่งประโยชน์ การจัดสวัสดิการควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับให้คุ้มค่าในการจัด และเมื่อดำเนินการไปแล้วจะได้ผลทั้งทางหน่วยงาน และส่วนตัวตรงตามเป้าหมาย
3. หลักแห่งความจงใจ การจัดสวัสดิการต้องเป็นสิ่งที่มีความตั้งใจให้เกิดกำลังใจ มีแนวโน้มที่จะกระทำหรือทำงานให้เกิดผลแก่ตนเองและความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานให้ดีขึ้น
4. หลักแห่งการตอบสนองความต้องการจัดสวัสดิการ ต้องคำนึงว่าสิ่งที่จัดเอื้ออำนวยความสะดวกเพื่อเกื้อกูลแก่สมาชิกนั้นตรงตามความต้องการของสมาชิกหรือไม่ ถ้าจัดไปโดยไม่คำนึงถึงความต้องการมักจะไม่เกิดประโยชน์อะไร
5. หลักแห่งประสิทธิภาพ การจัดสวัสดิการนั้น ต้องคำนึงถึงว่าได้ผลดีที่สุดเกิดประโยชน์มากที่สุด สิ้นเปลืองเวลาและลงทุนน้อยที่สุด ได้รับบริการจากการจัดทั้งคุณภาพและปริมาณ

6. หลักแห่งการประหยัด การจัดสวัสดิการเรื่องใดควรคำนึงถึงหลักของความสิ้นเปลืองถ้าหากทำโดยไม่ประหยัดแล้ว จะกลายเป็นเรื่องของความฟุ่มเฟือย จะเสียประโยชน์มากกว่าได้ผล

7. หลักแห่งการบำรุงขวัญและกำลังใจ การจัดสวัสดิการก็เพื่อขวัญและสร้างกำลังใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นการจัดสวัสดิการเรื่องใดถ้าไม่ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจ ไม่ควรกระทำ

8. หลักแห่งความสะดวก การจัดสวัสดิการ ถ้าจะให้ได้ดีต้องมีระบบ ระเบียบ รูปแบบในการจัดซึ่งเป็นการเอื้ออำนวยความสะดวกคล่องตัวไม่ติดขัด ไม่ชักช้าเสียเวลาในการนับบริการจากสวัสดิการที่จัด

9. หลักแห่งงบประมาณในการจัดสวัสดิการต้องคำนึงถึงงบประมาณในการจัดโครงการเรื่องใดที่จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลากร มีทุนดำเนินการหมุนเวียนหรือให้แล้วสูญเปล่าหมดไป มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอหรือไม่

10. หลักแห่งความยุติธรรม การจัดสวัสดิการต้องคำนึงถึงความยุติธรรมในการจัดโครงการในทุกกรณีไป

11. หลักของการจัดสวัสดิการต้องไม่มีลักษณะเป็นการ“สงเคราะห์แก่ผู้ด้อย” การจัดสวัสดิการถือว่าการบริการประเภทต่าง ๆ จะต้องเป็นความเห็นชอบของผู้รับส่วนใหญ่

หลักที่สำคัญในการจัดสวัสดิการนั้น จะต้องพิจารณาด้วยว่าค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดสวัสดิการนั้นจะคุ้มกับผลงานที่องค์กรจะได้รับหรือไม่ ดังนั้นการให้สวัสดิการจึงควรมีหลักเกณฑ์ที่จะต้อง

พิจารณา ดังนี้¹⁰

1. การให้บริการสวัสดิการใด ๆ ควรจะคำนึงว่าตรงกับความต้องการที่แท้จริงหรือไม่
2. ความต้องการในสวัสดิการนั้น ควรจะเป็นความต้องการที่แท้จริงของคนส่วนใหญ่ในหน่วยงาน มิใช่เป็นความต้องการของคนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว
3. บริการสวัสดิการนั้นต้องเป็นบริการที่สามารถสนองตอบความต้องการ โดยที่สามารถเลือกใช้บริการใดก็ได้ตามความต้องการในขอบเขตแห่งสิทธิของตน
4. บริการสวัสดิการที่จัดให้นั้นต้องมีขอบเขตกว้างขวางให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพราะทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในการใช้บริการได้มากที่สุด

¹⁰ประทีน ไกรยรโกวิทย์, “แนวทางการพัฒนางานสวัสดิการผู้ต้องขัง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2545, หน้า 9.

5. การให้บริการสวัสดิการควรมีแบบอย่างเดียวกันและเสมอภาคกันทุกคนไม่เลือกว่าผู้รับบริการจะอยู่ในฐานะตำแหน่งใด

6. การจัดบริการสวัสดิการควรมีได้มีการคำนวณต้นทุนของบริการสวัสดิการแต่ละอย่างเพื่อที่จะได้มีการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณต่าง ๆ อย่างรอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในภายหลังได้

ดังนั้น จึงสามารถมองเห็นได้ว่า การจัดบริการสวัสดิการนั้นจำเป็นต้องคำนึงผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่หน่วยงานจะได้รับด้วย ถ้าผู้ปฏิบัติได้รับสวัสดิการไปแล้วไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนต่อมีผลประโยชน์ตอบแทนต่อหน่วยงานแล้ว สวัสดิการที่จัดขึ้นก็ไร้ความหมายในการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ผู้บริหารจึงควรที่จะยึดหลักต่อไปนี้¹¹

1. การจัดสวัสดิการใด ๆ ควรให้ทุกคนได้รับ โดยเสมอภาคมากที่สุด
2. การจัดสวัสดิการควรได้พิจารณาถึงประโยชน์ที่หน่วยงานจะได้รับตรงตามความมุ่งหมายหรือไม่
3. การจัดสวัสดิการที่ดีนั้น ต้องเป็นการจัดสวัสดิการที่มีแรงจูงใจให้เกิดกำลังใจมีความคิดที่จะทำงานให้เกิดผลแก่ตนเองและความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน
4. การจัดสวัสดิการนั้นจะต้องคำนึงว่าตรงกับความต้องการมากเพียงใด
5. การจัดสวัสดิการจะต้องคำนึงถึงหลักประสิทธิภาพ คือลงทุนน้อยที่สุด ดึงเปลืองเวลาน้อยที่สุด แต่ได้ผลประโยชน์มากที่สุดทั้งคุณภาพและปริมาณ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล

2.4.1 ความหมายของประสิทธิผล

ธงชัย สันติวงษ์ มีความเห็นว่า “ประสิทธิผลขององค์การจะมีขึ้นได้ย่อมอยู่กับเงื่อนไขที่ว่าองค์การสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ ประสิทธิผลขององค์การจะบรรลุผลย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและแผนงานต่าง ๆ เป็นสำคัญที่สุด โดยเป้าหมายและชนิดของแผนงานที่องค์กรกำหนดขึ้นเพื่อการดำเนินงานในสภาพแวดล้อมทั้งระยะสั้น และระยะยาว ย่อมจะมีผลทำให้้องค์การต้องเกี่ยวข้องกับเทคนิควิทยาการแบบใดแบบหนึ่งและปัจจัยขององค์การที่เป็นทางการ ได้แก่ การกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติ กฎเกณฑ์วิธีการทำงานและนโยบายเป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นหลักประกันมิให้ผลเสียหายและ

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 9.

เพื่อป้องกันมิให้มีการก้าวก่ายซ้ำซ้อน สับสน หรือขาดระเบียบ รวมทั้งปัจจัยคนซึ่งเป็นผู้ทำงานๆ ต่าง ๆ จะสำเร็จได้ผลดีเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับคนและความสามารถศิลปะของผู้บริหาร”¹²

พิทยา บวรวัฒนา ได้ให้ความหมายของคำว่า “ประสิทธิผลขององค์กร โดยสรุปได้ว่า “ประสิทธิผลขององค์กร มีความหมายอย่างไรนั้น ยังเป็นเรื่องที่นักวิชาการยังชี้ชัดในความหมายไม่ได้โดยง่ายเพราะยังตกลงกันไม่ได้แต่พอจะสรุปได้ว่า องค์กรที่มีประสิทธิผล หมายถึง องค์กรที่ดำเนินการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ ประสิทธิผลจึงเป็นเรื่องของความสำเร็จขององค์กรในการกระทำสิ่งต่างๆ ตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ องค์กรที่มีประสิทธิผลสูงจึงเป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการทำงานตามเป้าหมาย ในทางตรงกันข้ามองค์กรที่มีประสิทธิผลต่ำจึงเป็นองค์กรที่ไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ ดังนั้นประสิทธิผลขององค์กรจึงเป็นเรื่องของการหาคำตอบว่าองค์กรที่ศึกษานั้นๆ ได้ดำเนินงานให้ไปให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ได้สำเร็จแค่ไหน”¹³

ภาสวดี คหะวงศ์ ให้ความหมายว่า “ประสิทธิผลหมายถึงสภาพการดำเนินงานที่บรรลุตามที่กำหนดหรือคาดหวัง”¹⁴

สมพงษ์ เกษมสินได้ให้ความหมายของความมีประสิทธิภาพไว้ว่า หมายถึง “การพิจารณาผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงดังประสงค์หรือที่คาดหวังไว้เป็นหลัก เป็นเรื่องของการนำเอาผลงานที่สำเร็จดังที่คาดหวังไว้มาพิจารณา และความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพนี้อาจเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่ประหยัดหรือไม่มีประสิทธิภาพในการกำหนดเป้าหมายและแผนงานต่าง ๆ เป็นสำคัญที่สุด โดยเป้าหมายและชนิดของแผนงานที่องค์กรกำหนดขึ้นเพื่อการดำเนินงานในสภาพแวดล้อมทั้งระยะสั้นและระยะยาวย่อมจะมีผลทำให้องค์กรต้องเกี่ยวพันกับเทคนิควิทยาการแบบใดแบบหนึ่งและปัจจัยขององค์กรที่เป็นทางการได้แก่ การกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติ กฎเกณฑ์วิธีการทำงานและนโยบายเป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นหลักประกันมิให้ผลเสียหายและเพื่อป้องกันมิให้มี

¹² ชงชัย สันติวงษ์, การวางแผน, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2528), หน้า 314.

¹³ พิทยา บวรวัฒนา, ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531), หน้า 68.

¹⁴ ญัฐกุล จอมบดินทร์, “แนวคิดเรื่องประสิทธิผลประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานของเทศบาลเมืองนราธิวาส”, ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์), 2544, หน้า 18 – 20.

การก้าวถ่าย ช้ำซ้อน ลับสน หรือขาดระเบียบ รวมทั้งปัจจัยคน ซึ่งเป็นผู้ทำงานต่าง ๆ จะสำเร็จ ได้ผลดีเพียงใดขึ้นอยู่กับคนและความสามารถศิลปะของผู้บริหาร”¹⁵

2.4.2 ลักษณะองค์การที่มีประสิทธิผล

องค์การที่มีประสิทธิผล (Effective Organization) เป็นองค์การที่ถือได้ว่ามีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ และมีความเจริญงอกงาม นั้นหมายความว่าองค์การที่มีประสิทธิผล หมายถึง องค์การที่สามารถผสมผสานความต้องการของบุคคลหรือความต้องการของสมาชิกในองค์การ กับความต้องการหรือเป้าหมายขององค์การ โดยสามารถให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นักวิชาการจำนวนมาก ได้พยายามศึกษาถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การว่ามีลักษณะอย่างไร มีองค์ประกอบใดขององค์การที่ ก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด นักวิชาการได้พยายามค้นหาและได้เสนอองค์ประกอบหรือเครื่องมือ ที่สามารถทำให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดขององค์การแตกต่างกันออกไป ซึ่งเครื่องมือหรือตัวแปรบาง ตัวให้ความสำคัญในเรื่องการวางแผนแต่บางตัวให้ความสำคัญในเรื่องของผลผลิตหรือการปรับตัว เข้ากับสิ่งแวดล้อม ขวัญกำลังใจ ความยืดหยุ่น เพราะนั้นความมีประสิทธิภาพจะขึ้นอยู่กับทำให้ ความสำคัญขององค์การว่ามีลักษณะเช่นไร เช่นองค์การเอกชนมีลักษณะองค์การของการค้ากำไร องค์การที่เป็นส่วนราชการซึ่งไม่สามารถประเมินผลผลิตเป็นตัวเลขเหมือนเอกชนได้ ก็จะทำให้สำคัญ กับความสามารถในการปรับตัว การผสมผสานหรือการติดต่อสื่อสาร ฯลฯ ว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิด ประสิทธิภาพ

ลักษณะการปฏิบัติงานอย่างไรจึงจะเรียกได้ว่าก่อให้เกิดประสิทธิผลแก่องค์การ ได้แสดง ทรรศนะไว้ว่าเกณฑ์ในการวินิจฉัยขององค์การประสิทธิผลคือความร่วมมือช่วยกันทำงานโดยมุ่งสู่ จุดมุ่งหมายและความรู้สึกเป็นอิสระในการเสนอข้อคิดเห็นจากความรู้สึกของตนในการแก้ปัญหา การแก้ปัญหานั้นจะเป็นการปฏิบัติที่มุ่งต่อผลอย่างแท้จริงและบรรยากาศการทำงานเป็นแบบให้ ความร่วมมือ ช่วยเหลือ เกื้อกูลไปอย่างอิสระ โดยเต็มใจและไม่ถูกบังคับ

โดยสรุปลักษณะองค์การที่มีประสิทธิผล ต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์การสามารถผสมผสานความต้องการสมาชิกได้
2. การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่น
3. การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพทางสังคม
4. ผลผลิตที่สูงขององค์การ

¹⁵สมพงษ์ เกษมสิน, การปกครองของไทย, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518),

จะเห็นได้ว่าความหมาย ประสิทธิภาพขององค์การของนักวิชาการแต่ละท่านดูไม่แตกต่างกันนัก ซึ่งกล่าวโดยสรุปแล้วประสิทธิภาพขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การในการใช้ทรัพยากรบริหารและแนวทางที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและได้ประโยชน์สูงสุดบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การ กล่าวคือ ทำให้ผู้รับบริการจากองค์การพึงพอใจ ในขณะที่เดียวกับสมาชิกขององค์การสามารถปรับตัวและพัฒนาให้องค์การอยู่ต่อไปได้¹⁶

2.5 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์

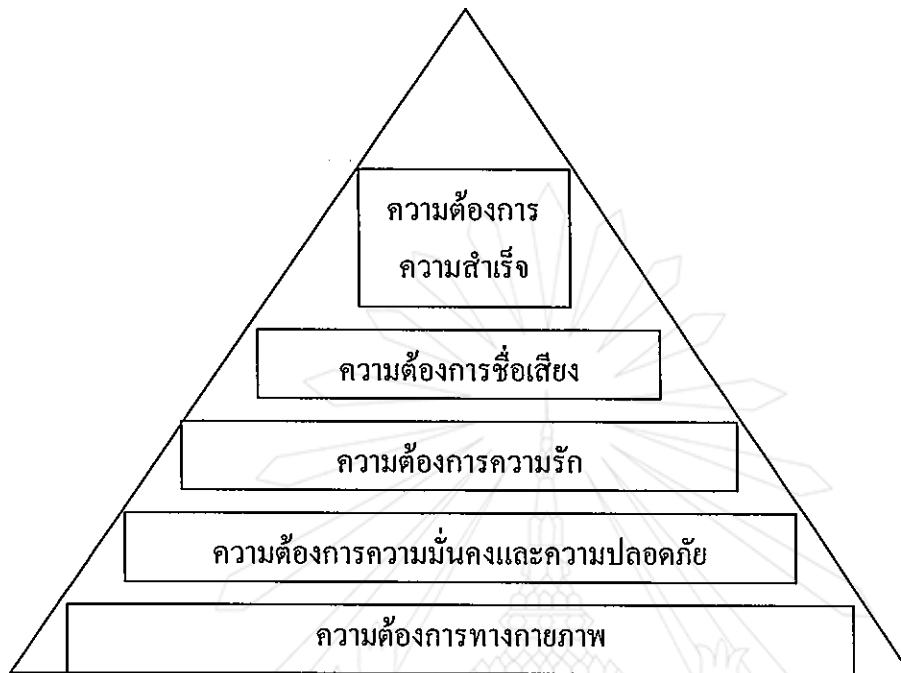
Maslow เป็นนักจิตวิทยาชาวอังกฤษ ได้สร้างทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นตอน (Hierarchy of Needs) ได้สรุปว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีความต้องการอย่างไม่สิ้นสุด ข้อสรุปของ Maslow เกิดขึ้นหลังจากที่ได้สังเกตปฏิกิริยาของผู้คนจำนวนมากที่ทำงานด้วยกันในบริเวณคลินิก แห่งหนึ่ง ตามทฤษฎีของ Maslow มีสมมติฐานเบื้องต้นอยู่ 4 สมมติฐานด้วยกันคือ

1. เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองหรือได้รับการทำให้พอใจแล้ว ความต้องการนั้นจะไม่เป็นตัวกระตุ้นหรือตัวแรงจูงใจต่อไปจะมีความต้องการในระดับที่สูงขึ้นไป
2. โครงสร้างหรือข่ายของความต้องการ สำหรับคนส่วนใหญ่อยากซับซ้อน และมีจำนวนมากมาย
3. โดยทั่วไป ความต้องการในระดับที่สูงกว่าจะไม่เกิดขึ้น หากความต้องการในระดับต่ำกว่ายังไม่ได้รับการตอบสนองหรือยังไม่ได้รับการทำให้เกิดความพอใจ
4. มีวิธีต่าง ๆ มากมายที่จะทำให้ความต้องการในระดับสูงกว่า ได้รับการตอบสนองมากกว่าความต้องการในระดับที่ต่ำกว่า

จากสมมติฐานดังกล่าว Maslow ได้นำมาเป็นเกณฑ์หรือเป็นหลักในการจำแนกความต้องการออกเป็น 5 ขั้นตอนด้วยกัน ดังภาพ

¹⁶พิทยา บวรพัฒนา, ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์, อ่างแก้ว, หน้า 60.

แผนภาพที่ 2.2 แสดงความต้องการขั้นพื้นฐานของมาสโลว์

ลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ตามทฤษฎีการจูงใจของ Maslow

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) ถือว่าขั้นนี้เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานซึ่งมนุษย์เราจะขาดเสียไม่ได้ เช่น ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และการพักผ่อน เป็นต้น
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) คือ ความต้องการในขั้นนี้จะเป็นความต้องการที่ป้องกันตนเองให้พ้นจากภัยอันตรายหรือถูกแย่งชิงสิ่งของที่เป็นเจ้าของ
3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social of Belonging Needs) คือ ความต้องการที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่น รวมทั้งต้องการที่จะมีสถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น
4. ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง (Esteem of Status Needs) คือ ความต้องการมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับกันในสังคม
5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในตนเอง หรือความต้องการประจักษ์ตน (Self actualization of Self realization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ ความต้องการขั้นนี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว บุคคลที่มีความต้องการในขั้นนี้จึงมีไม่มากนัก เพราะการตอบสนองความต้องการขั้นต่ำแต่ละขั้นยากที่จะเพียงพอ และเป็นที่

พอใจของคนอยู่แล้วความต้องการในขั้นนี้ก็คือ ความต้องการที่อยากจะทำอะไรสำเร็จตามความนึกคิด

ความต้องการความเป็นอิสระและได้ทำในสิ่งที่ตนต้องการอย่างแท้จริง ในชีวิตก็คือ ความเป็นอิสระได้ทำงานในสิ่งที่ตนชอบ ซึ่งถ้าคนเราได้มีโอกาสเช่นนั้นจะเป็นผู้ที่มีความสุขที่สุดแต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับสุขภาพ เวลา สถานที่ และสถานการณ์ด้วย¹⁷

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ทฤษฎีของ Maslow ซึ่งให้เห็นว่า มนุษย์มีความต้องการ 5 ประการเมื่อความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการสิ่งอื่นๆ ก็จะเกิดขึ้นมาอีก ความต้องการทั้ง 5 ขั้นจะมีความสำคัญกับบุคคลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองตามลำดับขั้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤษฎา เดชนะ ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ต้องขังวัยหนุ่มต่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง” พบว่าผู้ต้องขังวัยหนุ่มส่วนใหญ่มีอายุ 25 ปี การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดกระทำผิดต่อทรัพย์มากที่สุด ในด้านการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังวัยหนุ่มมีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านการศึกษาในระดับมากที่สุดเรื่องการเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และผู้ต้องขังวัยหนุ่มมีความพึงพอใจในสวัสดิการปัจจัย 4 ด้านความปลอดภัย ด้านอนามัยและสุขภาพและด้านการอำนวยความสะดวก เรื่องการเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและผู้ต้องขังวัยหนุ่มมีความพึงพอใจในสวัสดิการปัจจัย 4 ด้านความปลอดภัย ด้านอนามัยและสุขภาพและด้านการอำนวยความสะดวกในระดับปานกลาง สวัสดิการที่ผู้ต้องขังวัยหนุ่มมีความพึงพอใจในระดับน้อยได้แก่ สวัสดิการด้านกีฬาและการออกกำลังกายสำหรับความคิดเห็นของผู้ต้องขังวัยหนุ่มต่อการจัดสวัสดิการ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับ สวัสดิการนันทนาการ ได้แก่การจัดบริการโทรทัศน์ วิทยุทัศน์ให้ชมบนเรือนนอนและในวันหยุดราชการ การฟังเพลง การแสดงดนตรี และการจัดงานรื่นเริงในบางครั้งกิจกรรมสวัสดิการที่ผู้ต้องขังไม่เห็นด้วยได้แก่ การฝึกกายบริหารและการฝึกระเบียบแถว¹⁸

¹⁷ ธรณี มหานนท์, การประเมินประสิทธิผลองค์กร, (กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, 2529), หน้า 26.

¹⁸ กฤษฎา เดชนะ, “ความพึงพอใจของผู้ต้องขังวัยหนุ่มต่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2543, 88 หน้า.

ไพฑูรย์ วิเศษศิริ ได้ศึกษา “ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังในเรือนจำความมั่นคงสูงสุด” ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำกลางบางขวาง โดยพบว่ากลุ่มผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีปัญหาและความต้องการด้านความต้องการด้านความคาดหวังในอนาคตมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านสวัสดิการและนันทนาการ ตามลำดับ ส่วนปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาอยู่ในอันดับน้อยที่สุด ส่วนในด้านปัจจัยพื้นฐาน พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการปัจจัยพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเป็นอันดับต้น ๆ คือ ในเรื่องของความสะอาดของอาหาร เรื่องการรักษาพยาบาล เรื่องน้ำในการอุปโภคบริโภค และต้องการที่จะได้ติดต่อกับญาติมากที่สุด คือ ต้องการที่จะใช้โทรศัพท์ติดต่อกับญาติ ต้องการให้ทีมงานพบญาติใกล้ชิดตลอดทั้งปี ตลอดจนเพิ่มเวลาในการเยี่ยมให้มากขึ้นและจัดหาสิ่งของจำเป็น แจกให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเยี่ยม ส่วนปัญหาและความต้องการในด้านการศึกษานั้น กลุ่มผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีปัญหาความต้องการในระดับปานกลางซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับอายุของกลุ่มผู้ต้องขัง โดยส่วนใหญ่แล้ว จะเห็นว่ากลุ่มผู้ต้องขังอยู่ในวัยกลางคนจึงไม่มีความกระตือรือร้นในเรื่องการศึกษา แต่กลับคำนึงถึงสุขภาพและการฝึกวิชาชีพมากกว่าทั้งนี้ก็เพราะว่ามีความคาดหวังในอนาคตที่จะกลับไปสู่สังคมภายนอกและทำงานประกอบอาชีพอย่างสุจริตอีกครั้งหนึ่ง เพราะว่ามี ความคาดหวังในอนาคตที่จะกลับไปสู่สังคมภายนอกและทำงานประกอบอาชีพอย่างสุจริต¹⁹

ณัฐชาภัทร คำคม ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความต้องการของผู้ต้องขังหญิงศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางนครปฐม” พบว่าส่วนใหญ่ผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางนครปฐมมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพการสมรสและอยู่ร่วมกัน อาชีพก่อนต้องโทษคืออาชีพรับจ้างมีรายได้ในระดับปานกลางและผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีสถานะเป็นนักโทษเด็ดขาด ความต้องการของกลุ่มผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่เป็นความต้องการในด้านสวัสดิการและนันทนาการมากที่สุด รองลงมาคือ ความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพ ด้านความคาดหวังในอนาคต ด้านการศึกษา และด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในอันดับน้อยที่สุด จากลำดับความต้องการ นอกเหนือจากความต้องการด้านสวัสดิการและนันทนาการแล้ว พบว่า ความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพเนื่องจากความต้องการด้านความคาดหวังในอนาคตที่จะไม่กระทำผิดซ้ำอีก กลุ่มผู้ต้องขังส่วนใหญ่จึงต้องการได้รับการฝึก

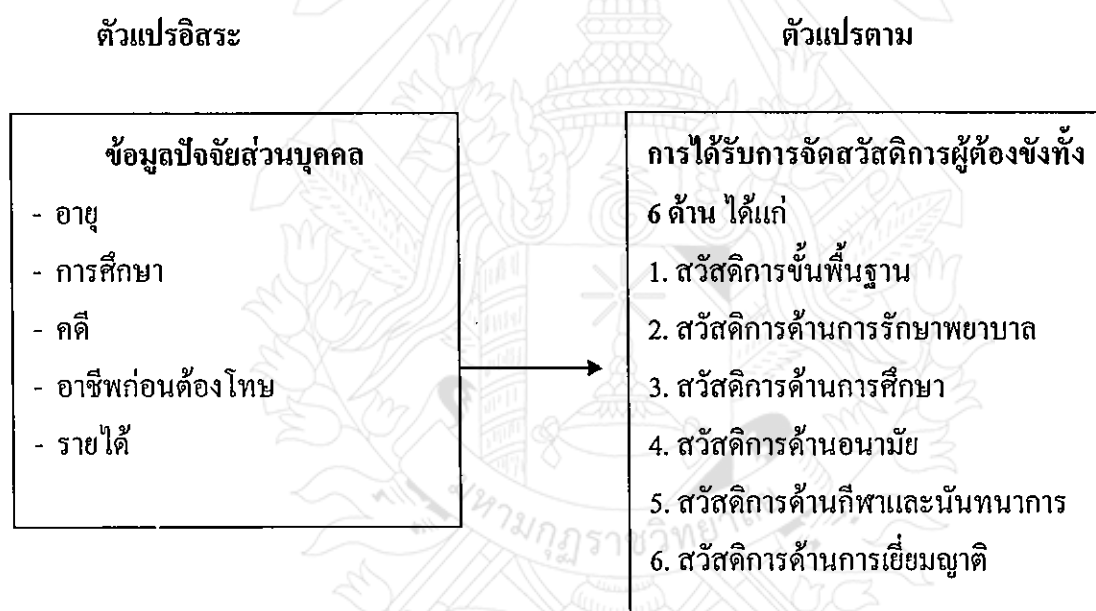
¹⁹ไพฑูรย์ วิเศษศิริ, “ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเรือนจำความมั่นคงสูงสุด”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2545, 89 หน้า.

วิชาชีพที่สามารถนำไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ ปัจจัยภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างกับความ ต้องการของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางนครปฐมพบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการ ของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร รายได้ และระยะเวลาต้องโทษ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการของผู้ต้องขัง²⁰

2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาประสิทธิภาพผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิง เชียงใหม่ใน 6 ด้าน โดยใช้แนวคิดของกรมราชทัณฑ์²¹ โดยสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดใน การศึกษาได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2.3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

²⁰ รัชฎาภักดิ์ คำคม, “ความต้องการของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลาง นครปฐม”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2547, 89 หน้า.

²¹ กรมราชทัณฑ์, “บรรยายสรุปทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่”, (เชียงใหม่ : ทัณฑสถานหญิง เชียงใหม่, 2544), (อัดสำเนา).

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การสร้างและทดสอบเครื่องมือในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ต้องขังทุกคนที่ถูกคุมขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ จำนวน 1,200 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน

3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยใช้ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา คดี อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบเติมคำและแบบเลือกรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิผลของการจัดสวัสดิการของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ทั้ง 6 ด้านประกอบด้วย สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4) สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการและสวัสดิการด้านการเยี่ยมญาติ ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบเลือกรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 แบบแสดงข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4) สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ และสวัสดิการด้านการเยี่ยมญาติซึ่งเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด

3.4 การสร้างและทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 การสร้างเครื่องมือโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในการออกแบบเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย

3.4.2 ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านกรุณาตรวจสอบเครื่องมือว่าเหมาะสมและครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

3.4.3 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ โดยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นข้อคำถามแบบเติมคำและแบบเลือกรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิผลของการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วยสวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4) สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการและสวัสดิการด้านการเยี่ยมญาติโดยข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิดโดยคำตอบมีให้เลือก 3 คำตอบ ได้แก่

ได้รับสวัสดิการ หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามข้อเท็จจริงที่ผู้ตอบได้รับการจัดสวัสดิการ

ไม่ได้รับสวัสดิการ หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามข้อเท็จจริงที่ผู้ตอบไม่ได้รับการจัดสวัสดิการ

ไม่ขอรับสวัสดิการ หมายถึง ข้อความนั้นผู้ตอบมีความเต็มใจไม่ขอรับการจัดสวัสดิการ

ตอนที่ 3 แบบแสดงข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้อง
 ขังทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจาก มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
 วิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้แบบสอบถามคืน
 จำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.5.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแล้วทั้งหมดเพื่อดำเนินการวิเคราะห์
 ข้อมูลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถามดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือหาความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่า
 สัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ

3.6.3 การวิเคราะห์ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของผู้ตอบแบบสอบถามด้วย
 การแจกแจงความถี่และร้อยละ

3.6.4 ความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่
 ผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ผู้วิจัยนำเสนอแบบความถี่

3.6.5 การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ โดย
 ค่า ไคสแคว์ เทสต์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นรูปแบบตาราง ผู้วิจัยได้จำแนกผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามจากผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ จำนวน 291 คน โดยมีผลการวิเคราะห์ตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 - 29 ปี	102	35.1
30 - 39 ปี	73	25.1
40 - 49 ปี	72	24.7
50 - 59 ปี	44	15.1
รวม	291	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.05 อายุระหว่าง 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.09 อายุระหว่าง 40 - 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.74 และ อายุระหว่าง 50 - 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.12 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	2	0.69
ประถมศึกษา	92	31.62
มัธยมศึกษา	125	42.95
ปวช.	24	8.25
ปวส.	33	11.34
ปริญญาตรีขึ้นไป	15	5.15
รวม	291	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็น ร้อยละ 42.95 ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.62 ระดับปวส. คิดเป็นร้อยละ 11.34 ระดับปวช. คิดเป็นร้อยละ 8.25 ระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.15 และไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 0.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามคดี

คดี	จำนวน	ร้อยละ
ยาเสพติด	248	85.22
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	34	11.68
กระทำผิดต่อชีวิต	6	2.06
ปลอมแปลงเอกสาร	1	0.35
ทุจริต	2	0.69
รวม	291	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ส่วนใหญ่กระทำผิดคดีพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ คิดเป็นร้อยละ 85.22 กระทำผิดคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 11.68 กระทำผิดคดีเกี่ยวกับชีวิตคิดเป็นร้อยละ 2.06 กระทำผิดคดีรื้อระจัดหา คิดเป็นร้อยละ 0.69 และกระทำผิดคดีเกี่ยวกับปลอมแปลงเอกสารคิดเป็นร้อยละ 0.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามอาชีพก่อนต้องโทษ

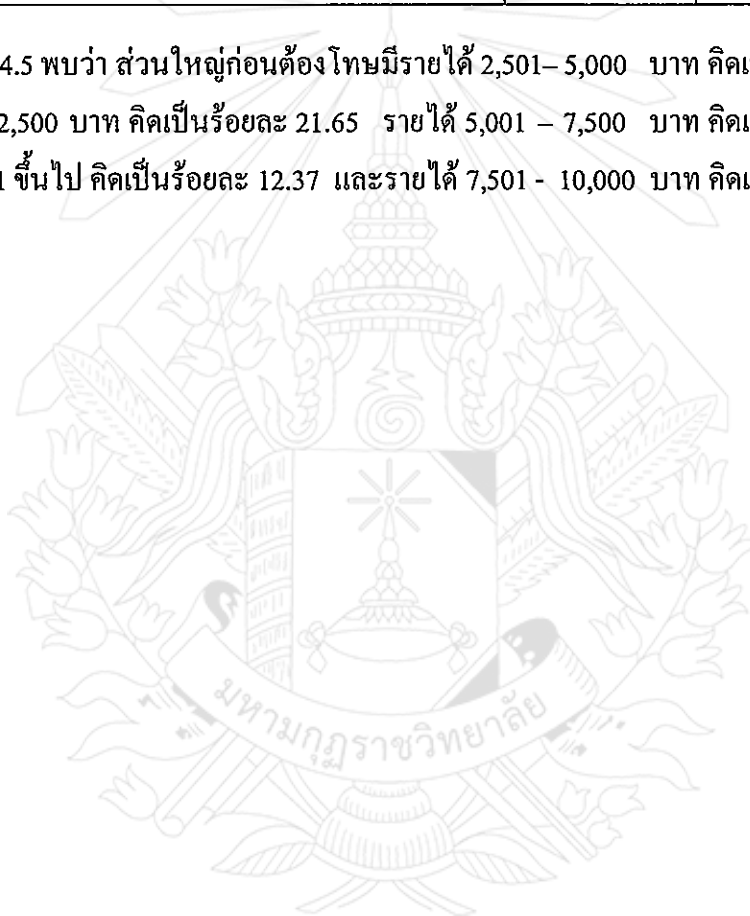
อาชีพก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
กรรมกร/เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป	119	40.89
พนักงานบริษัท	15	5.15
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	0.69
ธุรกิจส่วนตัว	85	29.22
ลูกจ้างเอกชน	23	7.90
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	23	7.90
- แม่บ้าน/เลี้ยงดูบุตร	22	7.56
- ขายยาเสพติด	1	0.34
อื่น ๆ	24	8.25
รวม	291	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ส่วนใหญ่ก่อนต้องโทษประกอบอาชีพกรรมกร/เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 40.89 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 29.22 อื่น ๆ ถือเป็นนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.25 ประกอบอาชีพลูกจ้างเอกชน คิดเป็นร้อยละ 7.90 ไม่ได้ประกอบอาชีพคิดเป็นร้อยละ 7.90 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 5.15 และประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 0.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามแสดงรายได้ก่อนต้องโทษ

รายได้ก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2,500 บาท	63	21.65
2,501 - 5,000 บาท	110	37.80
5,001 - 7,500 บาท	52	17.87
7,501 - 10,000 บาท	30	10.31
10,001 ขึ้นไป	36	12.37
รวม	291	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ส่วนใหญ่ก่อนต้องโทษมีรายได้ 2,501- 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.80 รายได้ต่ำกว่า 2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.65 รายได้ 5,001 - 7,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.87 รายได้ 10,001 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.37 และรายได้ 7,501 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.31 ตามลำดับ

4.2 ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่เป็นการนำเสนอผลการวิจัยที่เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังทั้ง 6 ด้าน ได้แก่สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4) สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการและสวัสดิการด้านการเยี่ยมญาติ

ตารางที่ 4.6 แสดงประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

การจัดสวัสดิการ	ได้รับ สวัสดิการ	ไม่ได้รับ สวัสดิการ	ไม่ขอรับ สวัสดิการ
ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน			
1.จัดให้มีอาหารเลี้ยงในแต่ละมืออย่างเพียงพอต่อความต้องการของแต่ละบุคคล	245 (84.19)	43 (14.78)	3 (1.03)
2.จัดให้มีที่อยู่อาศัยในการพักผ่อน ออกกำลังกาย และทำงานอย่าง ไม่แออัดขัดเขียด	242 (83.16)	46 (15.81)	3 (1.03)
3.จัดให้มีเสื้อผ้า (ชุดหลวง) อย่างน้อยคนละ 2 ชุด	291 (100)	0 (0.00)	0 (0.00)
4.จัดให้มีผ้าห่มให้คนละ 1 ผืนและสำหรับปูนอน	291 (100)	0 (0.00)	0 (0.00)
ด้านสวัสดิการการรักษาพยาบาล			
1.ให้มีการได้รับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง	264 (90.72)	24 (8.25)	3 (1.03)
2. การบำบัดรักษาผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย	245 (84.19)	44 (15.12)	2 (0.69)
3. การดูแลผู้ต้องขังตั้งครรภ์	22 (7.56)	0 (0.00)	269 (92.44)
4. การดูแลผู้ต้องขังสูงอายุ	0 (0.00)	0 (0.00)	291 (100)
5. การดูแลเด็กติดมารดา	34 (11.69)	0 (0.00)	257 (88.31)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การจัดสวัสดิการ	ได้รับ สวัสดิการ	ไม่ได้รับ สวัสดิการ	ไม่ขอรับ สวัสดิการ
ด้านสวัสดิการการศึกษา			
1.ดำเนินการจัดการศึกษาสาขาวิชาชีพระยะสั้นที่ เป็นความต้องการของสถานประกอบการ	271 (93.13)	16 (5.50)	4 (1.37)
2.จัดให้มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี	261 (89.70)	20 (6.87)	10 (3.43)
3.จัดให้มีห้องสมุด การบริการข่าวสารข้อมูล โดย จัดบอร์ด และมีสื่อวีดิทัศน์	279 (95.88)	12 (4.12)	0 (0.00)
4.จัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน ยุวกาชาดนอกโรงเรียน	253 (86.94)	31 (10.65)	7 (2.41)
ด้านอนามัย			
1.จัดให้มีวัสดุที่ใช้ในการทำความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้าและเครื่องหลับนอน ได้แก่ ผงซักฟอก ยา สียัน สบู่ ชันอาบน้ำ รองเท้าฟองน้ำ ผ้าอนามัย	264 (90.72)	27 (9.28)	0 (0.00)
2.อำนวยความสะดวกในการทำความสะอาด สถานที่และสุขาภิบาลของทัณฑสถานฯ ได้แก่ บริเวณอ่างอาบน้ำ ห้องสุขา การกำจัดขยะ	272 (93.47)	19 (6.53)	0 (0.00)
ด้านกรีกีฬาและนันทนาการ			
1.จัดให้มีสถานที่ในการพักผ่อนหย่อนใจใน วันหยุด	260 (89.35)	31 (10.65)	0 (0.00)
2.จัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายเป็นประจำ ทุกวัน	269 (92.44)	18 (6.18)	4 (1.38)
3.จัดให้มีอุปกรณ์กีฬาสำหรับการออกกำลังกาย	226 (77.67)	59 (20.27)	6 (2.06)
4.จัดให้ได้รับชมสื่อบันเทิงจากโทรทัศน์วงจรปิด ของทัณฑสถานฯ	267 (91.75)	24 (8.25)	0 (0.00)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การจัดสวัสดิการ	ได้รับ สวัสดิการ	ไม่ได้รับ สวัสดิการ	ไม่ชอบรับ สวัสดิการ
5.จัดให้มีกิจกรรมพิเศษในวันสำคัญต่าง ๆ	277 (95.19)	12 (4.12)	2 (0.69)
ด้านการเยี่ยมญาติผู้ต้องขัง			
1.จัดให้มีการเยี่ยมญาติผู้ต้องขังครั้งละ 15 นาที	279 (95.88)	8 (2.75)	4 (1.37)
2.จัดให้มีการเยี่ยมญาติใกล้ชิดปีละ 1 ครั้ง	268 (92.10)	22 (7.56)	1 (0.34)
3. จัดให้ญาติดำเนินการฝากของแก่ผู้ต้องขัง	282 (96.91)	7 (2.40)	2 (0.69)

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4) เรื่องด้านจัดให้มีอาหารเลี้ยงในแต่ละมื้ออย่างเพียงพอต่อความต้องการของแต่ละบุคคล พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 84.19 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 14.78 และไม่ชอบรับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 1.03 ตามลำดับ ด้านการจัดให้มีที่อยู่อาศัยในการพักผ่อน ออกกำลังกายและทำงานอย่างไม่แออัดยัดเยียด พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 83.16 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 15.81 และไม่ชอบรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 1.03 ตามลำดับ ด้านการจัดให้มีเสื้อผ้า (ชุดหลวง) อย่างน้อยคนละ 2 ชุด พบว่า ได้รับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการจัดให้มีผ้าห่มคนละ 1 ผืนและสำหรับปูนอน พบว่าได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 100

ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ด้านสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล การจัดให้มีการได้รับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเองพบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 90.72 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 8.25 และไม่ชอบรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 1.03 ตามลำดับ การบำบัดรักษาผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 84.19 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 15.12 และไม่ชอบรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 0.69 ตามลำดับ การดูแลผู้ต้องขังตั้งครรรภ์ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ชอบรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 92.44 ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 7.56 ตามลำดับ การดูแลผู้ต้องขังสูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ชอบรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 100 การดูแลเด็กติดมารดา พบว่า

ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ขอรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 88.31 และได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 7.21 ตามลำดับ

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ด้านสวัสดิการด้านการศึกษา ในการดำเนินการจัดการศึกษาสาขาวิชาชีพพระยะสั้นที่เป็นความต้องการของสถานประกอบการพบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 93.13 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 5.50 และไม่ขอรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 1.37 ตามลำดับ การจัดให้มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 89.70 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 6.87 และไม่ขอรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 3.43 ตามลำดับ การจัดให้มีห้องสมุด การบริการข่าวสารข้อมูลโดยจัดบอร์ดและมีสื่อวีดิทัศน์ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 95.88 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 4.12 ตามลำดับ การจัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน ยุวกาชาดนอกโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 86.94 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 10.65 และไม่ขอรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 2.41 ตามลำดับ

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ด้านสวัสดิการด้านอนามัย การจัดให้มีวัสดุที่ใช้ในการทำ ความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้าและเครื่องหลับนอน ได้แก่ ผงซักฟอก ยาสีฟัน สบู่ ขันอาบน้ำ รองเท้าฟองน้ำ ผ้าอนามัย พบว่าส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 90.72 ไม่ได้รับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 9.28 ตามลำดับ การอำนวยความสะดวกในการทำ ความสะอาดสถานที่และสุขาภิบาลของทัณฑสถานฯ ได้แก่บริเวณอ่างอาบน้ำ ห้องสุขา การกำจัดขยะ พบว่าส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 93.47 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 6.53 ตามลำดับ

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ด้านสวัสดิการด้านการกีฬาและนันทนาการ การจัดให้มีสถานที่ในการพักผ่อนหย่อนใจในวันหยุด พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 89.35 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 10.65 ตามลำดับ การจัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายเป็นประจำทุกวัน พบว่าส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 92.44 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 6.18 และไม่ขอรับสวัสดิการ เป็นร้อยละ 1.38 ตามลำดับ การจัดให้มีอุปกรณ์กีฬาสำหรับการออกกำลังกายทั้งในร่มและกลางแจ้ง พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 77.67 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 20.27 และไม่ขอรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 2.06 ตามลำดับ การจัดให้ได้รับชมสื่อบันเทิงจากโทรทัศน์วงจรปิดของทัณฑสถานฯ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 91.75 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 8.25 ตามลำดับ การจัดให้มีกิจกรรมพิเศษในวันสำคัญต่างๆ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับ

สวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 95.19 ไม่ได้รับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 4.12 และไม่ขอรับสวัสดิการคิดเป็น ร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ด้านสวัสดิการการเยี่ยมญาติผู้ต้องขัง การจัดให้มีการเยี่ยมญาติผู้ต้องขังครั้งละ 15 นาที พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 95.88 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 2.75 และไม่ขอรับสวัสดิการ คิดเป็น ร้อยละ 1.37 ตามลำดับ การจัดให้มีบริการเยี่ยมญาติใกล้ชิดปีละ 1 ครั้ง พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 92.10 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 7.56 และไม่ขอรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 0.34 ตามลำดับ การจัดให้มี ญาติดำเนินการฝากของแก่ผู้ต้องขัง พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 96.61 ไม่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 2.40 และไม่ขอรับสวัสดิการคิดเป็นร้อยละ 0.69 ตามลำดับ

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง ของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ตารางที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง
ของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ปัจจัยพื้นฐานกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ	χ^2	df	p
อายุกับการประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ	11.358	6	0.003
ระดับการศึกษากับการประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ	4.865	10	0.563
คติกับการประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ	7.748	8	0.257
อาชีพก่อนต้องโทษกับการประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ	11.616	12	0.169
รายได้ก่อนต้องโทษกับการประสิทธิผลการจัดสวัสดิการ	4.084	8	0.945

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ นั่นคือ อายุ มีผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ ระดับการศึกษา คติที่ถูกจำคุก อาชีพก่อนต้องโทษ และ รายได้ก่อนต้องโทษ ไม่มี ความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ นั่นคือ ไม่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ตารางที่ 4.8 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ปัญหา	ความถี่
1. ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน พบว่ารสชาติของอาหารไม่ดีเท่าที่ควร ประกอบกับในมือเย็นเวลาในการรับประทานอาหารมีน้อย	33
2. ด้านการรักษาพยาบาล พบว่า เจ้าหน้าที่ประจำสถานพยาบาลมีจำนวนน้อย ทำให้การตรวจรักษาต้องรอเป็นเวลานาน	42
3. ด้านการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังบางรายที่ไม่มีญาติไม่มีเงินที่จะลงทะเบียนสอบซ่อม	54
4. ด้านอนามัยผู้ต้องขัง พบว่า ของใช้ส่วนตัวเช่น ยาสีฟัน ขันน้ำ สบู่ ยาสระผม ที่ได้รับแจกไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ต้องขัง และปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้อาบน้ำและใช้ในห้องสุขา	60
5. ด้านกีฬาและนันทนาการ พบว่า สนามกีฬามีความคับแคบ และเมื่อมีการแข่งขันกีฬา ผู้ต้องขังบางรายกลับมีความตึงเครียดไม่มีน้ำใจนักกีฬา	51
6. ด้านการเยี่ยมผู้ต้องขัง พบว่า เวลาในการเยี่ยมมีน้อย และจำนวนครั้งที่ให้เยี่ยมมีน้อย	51

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน มีปริมาณอาหารไม่เพียงพอและรสชาติอาหารที่ไม่ดี ด้านการรักษาพยาบาล พบว่า เจ้าหน้าที่ประจำสถานพยาบาลมีจำนวนน้อยทำให้การตรวจรักษาต้องรอเป็นเวลานาน ด้านการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังบางรายที่ไม่มีญาติไม่มีเงินที่จะลงทะเบียนสอบซ่อม ด้านกีฬาและนันทนาการ พบว่า สนามกีฬามีความคับแคบ และเมื่อมีการแข่งขันกีฬา ผู้ต้องขังบางรายกลับมีความตึงเครียดไม่มีน้ำใจนักกีฬา ด้านการเยี่ยมผู้ต้องขัง พบว่า เวลาในการเยี่ยมมีน้อย และจำนวนครั้งที่ให้เยี่ยมมีน้อย

ตารางที่ 4.9 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ควรจัดทำอาหารให้มีรสชาติดีขึ้นและมื้อกลางวันควรเพิ่มกับข้าวเป็น 2 อย่าง โดยสลับกับอาหารมือเย็น	87
2. ควรจะมีการตรวจรักษาทุกวัน โดยไม่จำกัดวันและให้มีการตรวจอย่างสม่ำเสมอ	61
3. ควรมีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับผู้สนใจเรียน	32
4. ควรมีการแจกของใช้ส่วนตัวให้เพียงพอต่อปริมาณผู้ต้องขังและเพิ่มปริมาณน้ำมากขึ้น	45
5. ควรมีการปรับปรุงสนามกีฬาให้กว้างขวางและควรส่งเสริมนักโทษให้มีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น	55
6. ควรขยายเวลาเยี่ยมให้นานขึ้นและเพิ่มจำนวนครั้งที่สามารถเยี่ยมได้บ่อยขึ้น	49

จากตารางที่ 4.9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ พบว่า ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน พบว่า ควรเพิ่มปริมาณอาหารในการจัดเลี้ยงอาหารผู้ต้องขังและมื้อกลางวันควรเพิ่มกับข้าวเป็น 2 อย่าง โดยสลับกับอาหารมือเย็น ด้านการรักษาพยาบาล ควรจะมีการตรวจรักษาทุกวัน โดยไม่จำกัดวันและให้มีการตรวจอย่างสม่ำเสมอ ด้านการศึกษา ควรมีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับผู้สนใจเรียน ด้านกีฬาและนันทนาการ ควรมีการปรับปรุงสนามกีฬาให้กว้างขวางและควรส่งเสริมนักโทษให้มีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ด้านการเยี่ยมผู้ต้องขัง ควรขยายเวลาเยี่ยมให้นานขึ้นและเพิ่มจำนวนครั้งที่สามารถเยี่ยมได้บ่อยขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ สำหรับรูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามกับผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิง เชียงใหม่ จำนวน 291 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ t-test ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี ระดับการศึกษาสูงสุด คดีส่วนใหญ่กระทำผิดคดีพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อาชีพก่อนต้องโทษ ส่วนใหญ่ ก่อนต้องโทษประกอบอาชีพกรรมกร/เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป รายได้ก่อนต้องโทษ/เดือน ส่วนใหญ่ ก่อนต้องโทษมีรายได้ 2,501 – 5,000 บาท

ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4) พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการในการจัดให้มีอาหารเลี้ยง ในแต่ละมื้ออย่างเพียงพอต่อความต้องการของแต่ละบุคคล คิดเป็นร้อยละ 84.19 จัดให้มีที่อยู่อาศัย ในการพักผ่อน ออกกำลังกายและทำงานอย่างไม่แออัดยัดเยียด คิดเป็นร้อยละ 83.16 จัดให้มีเสื้อผ้า (ชุดหลวง) อย่างน้อยคนละ 2 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และจัดให้มีผ้าห่มคนละ 1 ผืน และสำหรับปูนอน คิดเป็น ร้อยละ 100

สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการในการให้มีการได้รับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 90.72 การบำบัดรักษาผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย คิดเป็นร้อยละ 84.19 การดูแลผู้ต้องขังตั้งครรภ์ ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ขอรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 92.44 การดูแลผู้ต้องขังสูงอายุ ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ขอรับสวัสดิการคิดเป็น ร้อยละ 100 และการดูแลเด็กติด ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ขอรับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 88.31

สวัสดิการด้านการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการในการดำเนินการจัดการศึกษา สาขาวิชาชีพพระยะสันที่ เป็นความต้องการของสถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 93.13 จัดให้มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 89.70 จัดให้มีห้องสมุด การบริการข่าวสารข้อมูลโดยจัดบอร์ดและมีสื่อวีดิทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 95.88 และจัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน ยุวภาษาคนนอกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.94

สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการในการจัดให้มีวัสดุที่ใช้ในการทำ ความสะอาดร่างกายเสื้อผ้าและเครื่องหลับนอน ได้แก่ ผงซักฟอก ยาสีฟัน สบู่ ชันอาบน้ำ รองเท้าฟองน้ำ ผ้าอนามัย คิดเป็นร้อยละ 90.72 และอำนวยความสะดวกในการทำ ความสะอาด สถานที่และสุขาภิบาลของทัณฑสถานฯ ได้แก่บริเวณอ่างอาบน้ำ ห้องสุขา การกำจัดขยะ ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 93.47

สวัสดิการด้านการกีฬาและนันทนาการ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการในการจัดให้มีสถานที่ในการพักผ่อนหย่อนใจในวันหยุด คิดเป็นร้อยละ 89.35 จัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายเป็นประจำทุกวัน คิดเป็น ร้อยละ 92.44 จัดให้มีอุปกรณ์กีฬาสำหรับการออกกำลังกายทั้งในร่มและกลางแจ้ง คิดเป็นร้อยละ 77.67 จัดให้ได้รับชมสื่อบันเทิงจากโทรทัศน์วงจรปิดของทัณฑสถานฯ คิดเป็นร้อยละ 91.75 และจัดให้มีกิจกรรมพิเศษในวันสำคัญต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 95.18

สวัสดิการการเยี่ยมญาติผู้ต้องขัง พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการในการจัดให้มีการเยี่ยมญาติผู้ต้องขังครั้งละ 15 นาที คิดเป็นร้อยละ 95.88 จัดให้มีบริการเยี่ยมญาติใกล้ชิดปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 92.10 และจัดให้มีญาติดำเนินการฝากของแก่ผู้ต้องขังคิดเป็นร้อยละ 96.91

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา คดีที่ถูกจำคุก อาชีพก่อนต้องโทษ และ รายได้ก่อนต้องโทษ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ พบว่า ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน มีปริมาณอาหารไม่เพียงพอและรสชาติอาหารที่ไม่ดี ด้านการรักษาพยาบาล พบว่า เจ้าหน้าที่ประจำสถานพยาบาลมีจำนวนน้อยทำให้การตรวจรักษาต้องรอเป็นเวลานาน ด้านการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังบางรายที่ไม่มีญาติไม่มีเงินที่จะลงทะเบียนสอบซ่อม ด้านกีฬาและนันทนาการ พบว่า สนามกีฬามีความคับแคบ และเมื่อมีการแข่งขันกีฬา ผู้ต้องขังบางรายกลับมีความตึงเครียด ไม่มีน้ำใจนักกีฬา ด้านการเยี่ยมผู้ต้องขัง พบว่า เวลาในการเยี่ยมมีน้อย และจำนวนครั้งที่ให้เยี่ยมมีน้อย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ พบว่า ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน พบว่า ควรเพิ่มปริมาณอาหารในการจัดเลี้ยงอาหารผู้ต้องขังและมีมื้อกลางวัน ควรเพิ่มกับข้าวเป็น 2 อย่างโดยสลับกับอาหารมีเอ็น ด้านการรักษาพยาบาล ควรจะมีการตรวจรักษาทุกวัน โดยไม่จำกัดวันและให้มีการตรวจอย่างสม่ำเสมอ ด้านการศึกษา ควรมีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับผู้สนใจเรียน ด้านกีฬาและนันทนาการ ควรมีการปรับปรุงสนามกีฬาให้กว้างขวางและควรส่งเสริมนักโทษให้มีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ด้านการเยี่ยมผู้ต้องขัง ควรขยายเวลาเยี่ยมให้นานขึ้นและเพิ่มจำนวนครั้งที่สามารถเยี่ยมได้บ่อยขึ้น

5.2 อภิปรายผล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

ข้อมูลทั่วไป

พบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกรรมกร/เกษตรกร/รับจ้าง โดยสภาพทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างนั้นส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 2,501 – 5,000 บาท ซึ่งไม่พอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน ประกอบกับการกระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ จึงทำให้เห็นได้ว่าผู้ต้องขังเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อต้องการหารายได้มาจุนเจือครอบครัว และผู้ต้องขังมีอายุในช่วงอายุ 20 – 29 ปี ซึ่งถือว่าเป็นวัยแรงงานหรือวัยที่เริ่มต้นของการสร้างครอบครัว และไม่ถือว่าเป็นอาชญากรโดยอาชีพเนื่องจากเป็นการต้องโทษเป็นครั้งแรก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ที่ได้ศึกษาความต้องการของมนุษย์โดยในลำดับที่ 1 คือความต้องการขั้นพื้นฐานได้แก่อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ซึ่งเป็นความต้องการที่มนุษย์ได้รับการต้องการเป็นที่พอใจแล้ว จึงจะแสวงหาความต้องการด้านอื่นต่อไป

ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการในด้านการจัดเลี้ยงอาหารของทัณฑสถานฯอย่างเพียงพอต่อความต้องการของแต่ละบุคคล สำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับสวัสดิการอาจเนื่องมาจากการกำหนดปริมาณอาหารในแต่ละวันให้ได้อย่างเพียงพอแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานฯนั้นจะคำนวณถึงปริมาณอาหารกับจำนวนของผู้ต้องขังทั้งหมดของทัณฑสถานฯในแต่ละวัน โดยในบางวันมีผู้ต้องขังมารับประทานอาหารที่ได้ทำการจัดเลี้ยงบนโรงเลี้ยงอาหารน้อยกว่าจำนวนปริมาณอาหารที่ได้จัดทำขึ้น แต่สำหรับในบางวันมีผู้ต้องขังที่รับประทานอาหารที่จัดเลี้ยงอาหารมีจำนวนคนที่เท่ากับปริมาณอาหารที่ได้กำหนดให้ผู้ต้องขังในแต่ละมื้อ ส่งผลให้ผู้ต้องขังไม่สามารถเติมอาหารได้จึงเห็นได้ว่าในบางมื้อไม่เพียงพอต่อความต้องการ ในการจัดที่อยู่

อาศัยในการพักผ่อน ออกกำลังกายและทำงานอย่างไม่แออัดยัดเยียด นั้นทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ เป็นสถานที่ที่สามารถรองรับผู้ต้องขังได้ 1,750 คน ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ต้องขัง 1,200 คน ซึ่งถือว่าการดำเนินการตามหลักปฏิบัติของกรมราชทัณฑ์ ทั้งนี้ ทัณฑสถานฯ ได้ดำเนินการจัดทำป้ายแสดงขนาดพื้นที่ใช้สอยของผู้ต้องขังไว้หน้าห้องนอนผู้ต้องขัง (1 คนต่อ 2.25 ตารางเมตร) จึงทำให้ผู้ต้องขังเห็นว่าได้รับสวัสดิการในด้านนี้ สำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับสวัสดิการอาจเป็นเพราะว่าสถานที่ทำงานมีความแออัดจากจำนวนผู้ต้องขังในแต่ละหน่วยงานที่มีจำนวนมาก และสำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ขอรับบริการอาจเป็นเพราะว่าสามารถอยู่ในสถานที่ที่จัดไว้ให้ได้ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้จัดเครื่องนุ่งห่มให้แก่ผู้ต้องขังได้อย่างเพียงพอ ซึ่งถือว่าการดำเนินการตามนโยบายและหลักปฏิบัติของกรมราชทัณฑ์ได้อย่างดี เนื่องจากผู้ต้องขังทุกคนภายในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้รับสวัสดิการในด้านเสื้อผ้าและผ้าห่มและผ้าปูนอน ซึ่งการจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานทั้งหมดสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการขั้นพื้นฐานของมาสโลว์ ที่กล่าวว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีความต้องการอย่างไม่สิ้นสุด ซึ่งมีความต้องการทั้งหมด อยู่ 5 ลำดับ ซึ่งลำดับที่ 1 คือ ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) ถือว่าขั้นนี้เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานซึ่งมนุษย์เราจะขาดเสียไม่ได้ เช่น ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และการพักผ่อน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าทัณฑสถานหญิงจังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานให้ผู้ต้องขังทุกคนอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับ ประเพณี บุญศิริ ที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมว่า เป็นเรื่องของทุกคนในสังคมเพราะคำว่าสวัสดิการหรือสวัสดิภาพที่เกิดขึ้นในโลกนี้ ตามปณิธานสากลขององค์การสหประชาชาติในเรื่องสิทธิมนุษยชนกำหนดว่าคนทุกคนจะต้องได้รับการตอบสนองในความต้องการขั้นพื้นฐานอันเป็นสิทธิที่ทุกคนจะต้องได้รับและเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดบริการต่าง ๆ ไว้ให้ และตามความต้องการขั้นพื้นฐานยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา เดชนะ ที่ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ต้องขังวัยหนุ่มต่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง พบว่าผู้ต้องขังวัยหนุ่มมีความพึงพอใจในสวัสดิการปัจจัย 4 ด้านความปลอดภัย ด้านอนามัยและสุขาภิบาลและด้านการอำนวยความสะดวกเรื่องการเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล พบว่า สถานพยาบาลทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้ให้บริการการตรวจรักษาสุขภาพทางกายและทางจิตใจแก่ผู้ต้องขังป่วยภายในทัณฑสถานฯ พร้อมทั้งได้ดำเนินการจัดกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ในการให้ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ในด้านของการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง เช่น กลุ่มผู้ต้องขังป่วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง การตรวจมะเร็งเต้านม มะเร็งปากมดลูก เป็นต้น โดยได้ดำเนินการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ต้องขังต่าง ๆ จึงเห็นได้ว่าผู้ต้องขังส่วน

ใหญ่ได้รับสวัสดิการ สำหรับผู้ต้องขังบางรายที่ไม่ได้รับสวัสดิการอาจเนื่องมาจากไม่ใช่กลุ่มผู้ต้องขังเสี่ยงต่อการเป็นโรคนั้นๆหรือไม่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อหัวข้อการอบรมให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าว และสำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ขอรับสวัสดิการ อาจเนื่องมาจากการอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ จะเน้นในเรื่องของความสมัครใจ จึงทำให้ผู้ต้องขังดังกล่าวมีความประสงค์ที่จะไม่ขอรับสวัสดิการ ทัศนสถานหญิงเชียงใหม่มีพยาบาลวิชาชีพและนักจิตวิทยาประจำสถานพยาบาลของทัศนสถานฯ พยาบาลวิชาชีพจะเป็นผู้ดูแลรักษาอาการป่วยแก่ผู้ต้องขังป่วย หากมีผู้ต้องขังที่มีอาการเจ็บป่วยที่เกินกว่าจะดูแลรักษาได้จะดำเนินการส่งต่อไปยังโรงพยาบาลภายนอก อีกทั้งได้ดำเนินการประสานงานกับแพทย์เฉพาะทางในการเข้ามาทำการตรวจรักษาผู้ต้องขังป่วยภายในทัศนสถานฯ ได้แก่ ทันตแพทย์ สูติแพทย์ อายุรแพทย์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกรมราชทัณฑ์ในการให้ความสำคัญของการช่วยเหลือผู้ต้องขังในด้านมนุษยธรรม จึงเห็นได้ว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สำหรับผู้ต้องขังบางรายที่ไม่ได้รับสวัสดิการ ประกอบกับคำถามปลายเปิดได้พบว่าปัญหาอันดับ 1 ในด้านการรักษาพยาบาลคือการตรวจรักษามีความล่าช้า และยังสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลของกรมราชทัณฑ์ที่กล่าวว่า สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล คือ สวัสดิการที่ให้แก่ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยทั้งกายและจิตรวมถึงผู้ต้องขังที่ติดฝิ่น กัญชา สิ่งเสพติดอย่างอื่นอาการร้ายแรง หรือหญิงมีครรภ์หรือมีลูกอ่อนให้จัดเป็นผู้ป่วยโดยอนุโลมและจะต้องยึดหลักคุณธรรมและมนุษยธรรมอย่างสูง เพราะผู้ต้องขังเป็นผู้ที่หมดโอกาสที่จะออกไปปรับการรักษาภายนอกเรือนจำด้วยตนเองได้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ยากไร้ ไม่ได้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัว บรรพบุรุษและสิ่งแวดล้อมในเรือนจำ ความเครียดในชีวิตประจำวันเป็นสาเหตุให้ผู้ต้องขังเจ็บป่วยมากกว่าบุคคลภายนอก หากป่วยหนักและไม่ได้รับการรักษาพยาบาล การวิเคราะห์โรคที่ถูกต้อง ผู้ต้องขังก็จะหมดหวังและเสียขวัญและกำลังใจแต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของวีระยศ สิงห์ทองกุล ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาในการให้สวัสดิการผู้ต้องขังภายในเรือนจำจังหวัดอุดรธานี เรือนจำจังหวัดหนองคาย และเรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าปัญหาด้านสถานพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง คือ การส่งผู้ป่วยล่าช้า ข่ายยาในจำนวนจำกัด และยามีน้อยชนิด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ต้องขังมีอาการเจ็บป่วยแต่เนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังป่วยมีจำนวนมากและต้องรอคิวการเข้ารับการรักษา ประกอบกับทางเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อยและต้องปฏิบัติหน้าที่หลายด้าน อาทิเช่น นำผู้ต้องขังป่วยไปรักษาโรงพยาบาลภายนอก การดำเนินกิจกรรม/โครงการต่างๆ เป็นต้น และปัญหาอันดับที่ 2 พบว่าในบางครั้งยาชนิดเดียวกันแต่รักษาอาการหลายโรค อาจเนื่องจากการรักษาจะรักษาตามอาการของโรคหากผู้ต้องขังมีอาการป่วยจะให้ยาที่มีคุณสมบัติที่ตรงตามอาการของผู้ป่วย ในส่วนของผู้ต้องขังที่ไม่ขอรับบริการนั้นจะอยู่ในกลุ่มผู้ต้องขังที่มีสุขภาพแข็งแรง

สวัสดิการด้านการศึกษา การจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้ดำเนินการจัดให้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาผู้ไม่รู้หนังสือ การศึกษาระดับสายสามัญ การศึกษาระดับสายอาชีพ (ป.ว.ช) การศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชประกอบกับได้มีการอบรมวิชาชีพพระยะสั้นในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง อาทิเช่น การจักดอกไม้ การนวดแผนไทย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักปฏิบัติของกรมราชทัณฑ์ในด้านการให้การศึกษแก่ผู้ต้องขังซึ่งถือได้ว่าผู้ต้องขังเป็นผู้ด้อยโอกาสทางการเรียนรู้ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้ดำเนินการจัดห้องสมุด การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องขังรวมทั้งมีสื่อวีดิทัศน์ ให้แก่ผู้ต้องขังได้รับชม ซึ่งได้สอดคล้องกับนโยบายของกรมราชทัณฑ์ในการให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศดำเนินการพัฒนาปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดแหล่งการเรียนรู้ที่เพียบพร้อม มีความเป็นมาตรฐาน ผู้ต้องขังได้ใช้ประโยชน์ศึกษาหาความรู้ระหว่างต้องโทษสืบเนื่องมาจากกรมราชทัณฑ์ได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน 3 แห่งคือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนร่วมกันจัดทำ “โครงการปรับปรุงห้องสมุดเรือนจำ/ทัณฑสถานเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสมงคลสมัยเฉลิมพระชนมายุ 48 พรรษา เมื่อปีพุทธศักราช 2546 และมุ่งพัฒนาห้องสมุดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศให้มีระบบการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการจัดสวัสดิการของ พิชัยยุทธ์ หุຍะนันท์ ที่กล่าวว่า สวัสดิการ หมายถึงรูปแบบผลประโยชน์และผลตอบแทนที่พึงจะได้รับจากกรมราชทัณฑ์ ซึ่งจำเป็นจะต้องหาให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อให้ผู้ต้องขังเกิดความพึงพอใจตามความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสถานที่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การศึกษา ตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับความสะดวกสบาย เพื่อที่จะได้กลับตนเป็นพลเมืองดีเข้าสู่สังคมและยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ วิเศษศิริ ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังในเรือนจำความมั่นคงสูงสุด พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการปัจจัยพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเป็นอันดับต้น ๆ คือ ในเรื่องของความสะอาดของอาหาร เรื่องการรักษาพยาบาล เรื่องน้ำในการอุปโภคบริโภค และต้องการที่จะได้ติดต่อกับญาติมากที่สุดคือ ต้องการที่จะใช้โทรศัพท์ติดต่อกับญาติ ต้องการให้มีงานพบญาติใกล้ชิดตลอดทั้งปี ตลอดจนเพิ่มเวลาในการเยี่ยมให้มากขึ้นและจัดหาสิ่งของจำเป็นแจกให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเยี่ยม ส่วนปัญหาและความต้องการในด้านการศึกษานั้นกลุ่มผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีปัญหาความต้องการในระดับปานกลางซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับอายุของกลุ่มผู้ต้องขังโดยส่วนใหญ่แล้ว จะเห็นว่ากลุ่มผู้ต้องขังอยู่ในวัยกลางคนจึงไม่มีความกระตือรือร้นในเรื่องการศึกษา แต่กลับคำนึงถึงสุขภาพและการฝึกวิชาชีพมากกว่าทั้งนี้ก็เพราะว่ามีความคาดหวังในอนาคตที่จะกลับไปสู่สังคมภายนอกและทำงาน

ประกอบอาชีพอย่างสุจริตอีกครั้งหนึ่งเพราะว่ามีความคาดหวังในอนาคตที่จะกลับไปสู่สังคมภายนอกและทำงานประกอบอาชีพอย่างสุจริต

สวัสดิการด้านอนามัย ในทุกปีกรมราชทัณฑ์จะดำเนินการจัดสรรงบประมาณประจำปีเพื่อเป็นสวัสดิการในด้านเครื่องอุปโภค อาทิเช่น ยาสีฟัน สบู่ รองเท้าฟองน้ำ ผ้าอนามัย เป็นต้นให้แก่ผู้ต้องขังทุกคนในเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศจึงทำให้ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ได้รับการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขังบางรายที่ไม่ได้รับสวัสดิการประกอบกับจากคำถามปลายเปิดพบว่าปัญหาอันดับ 1 ในด้านอนามัย คือเครื่องอุปโภคและสาธารณสุขโภค ซึ่งเห็นว่าสิ่งของที่นำมาแจกไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ต้องขัง และปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้อาบน้ำและใช้ในห้องสุขาประกอบกับการจำกัดเวลาในการอาบน้ำ อาจเป็นเพราะว่าส่วนใหญ่เครื่องอุปโภคที่ได้รับคือผ้าอนามัยซึ่งเพียงพอต่อความต้องการ ในส่วนอื่น ๆ ได้แก่ ชันน้ำ ยาสีฟันจะได้รับการจัดสรรมาน้อยทำให้ผู้ต้องขังเห็นว่าการจัดสวัสดิการด้านอนามัยนี้ไม่สามารถได้รับสวัสดิการครบทุกอย่างในด้าน การทำความสะอาดสถานที่และสุขภาพของทัณฑสถานฯ ได้แก่ บริเวณอ่างอาบน้ำ ห้องสุขา การกำจัดขยะเป็นต้นทัณฑสถานฯ ได้กำหนดหน้าที่ให้ผู้ต้องขังประจำหน่วยงานสะอาดมีหน้าที่ในการดูแลความสะอาดในบริเวณต่าง ๆ ภายในทัณฑสถานฯ พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ต้องขังทุกคนได้ช่วยกันรักษาความสะอาด จึงทำให้ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ได้รับการจัดสวัสดิการในด้านนี้ เพราะมนุษย์ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ในสภาพร่างกายและสิ่งแวดล้อมที่สกปรกเป็นบ่อเกิดแห่งโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการจัดสวัสดิการอนามัยผู้ต้องขังของ กรมราชทัณฑ์ ที่กล่าวว่า สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขังหมายถึงการจัดสวัสดิการให้ผู้ต้องขังในด้านสิ่งของเครื่องใช้เพื่อการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สิ่งแวดล้อม และพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นการให้สวัสดิการ โดยการยอมรับในด้านสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ของผู้ต้องขังและยังสอดคล้องกับหลักในการจัดสวัสดิการของ ภิญโญ สาทร ที่กล่าวว่า หลักความเสมอภาค สวัสดิการทุกชนิดจะต้องให้แก่บุคลากรโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมกันให้มากที่สุด อย่าให้มีการใช้อภิสิทธิ์ในด้านรับสวัสดิการ หลักแห่งประโยชน์ การจัดสวัสดิการควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับให้คุ้มค่าในการจัดและเมื่อดำเนินการไปแล้วจะได้ผลทั้งทางหน่วยงาน และส่วนตัวตรงตามเป้าหมาย หลักแห่งความพอใจ การจัดสวัสดิการต้องเป็นสิ่งที่มีความตั้งใจให้เกิดกำลังใจ มีแนวโน้มที่จะกระทำหรือทำงานให้เกิดผลแก่ตนเองและความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานให้ดีขึ้น หลักแห่งการตอบสนองความต้องการจัดสวัสดิการ ต้องคำนึงว่าสิ่งที่จัดเอื้ออำนวยความสะดวกเพื่อเกื้อกูลแก่สมาชิกนั้นตรงตามความต้องการของสมาชิกหรือไม่ ถ้าจัดไปโดยไม่คำนึงถึงความต้องการมักจะไม่เกิดประโยชน์อะไร และหลักแห่งประสิทธิภาพ การจัดสวัสดิการนั้น ต้องคำนึงถึงว่าได้ผลดีที่สุดเกิดประโยชน์มากที่สุด สิ้นเปลืองเวลาและลงทุนน้อยที่สุด ได้รับการบริการจากการจัดทั้งคุณภาพและ

ปริมาณ และยังคงคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา เดชนะ ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ต้องขังวัยหนุ่มต่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง” พบว่าผู้ต้องขังวัยหนุ่มส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านการศึกษาในระดับมากที่สุดเรื่องการเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และผู้ต้องขังวัยหนุ่มมีความพึงพอใจในสวัสดิการปัจจัย 4 ด้านความปลอดภัย ด้านอนามัยและสุขภาพในระดัปลานกลาง

สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่มีผู้ต้องขังที่อยู่ในความควบคุมโดยมีกำหนดโทษถึงตลอดชีวิต และเมื่อต้องอยู่ภายในสถานที่ที่จำกัดอิสรภาพ ทำให้ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความตึงเครียด การให้ความสำคัญในด้านการจัดให้มีสถานที่ในการพักผ่อนในวันหยุด การส่งเสริมการออกกำลังกาย การจัดกิจกรรมนันทนาการจึงเป็นสิ่งที่ช่วยในการผ่อนคลายความตึงเครียดได้เป็นอย่างดี จึงเป็นสิ่งที่ผู้ต้องขังเห็นว่าได้รับสวัสดิการจากทัณฑสถานฯ สำหรับในส่วนผู้ที่ไม่ได้รับสวัสดิการอาจเนื่องมาจากทัณฑสถานฯ เป็นสถานที่ที่มีความคับแคบ และเป็นเรือนจำเก่าแก่ ประกอบกับสถานที่ที่มีข้อจำกัดในการทำกิจกรรมและผู้ต้องขังมีจำนวนมาก จึงทำให้ไม่ได้รับความสบายในการพักผ่อนในวันหยุด

จากการที่กรมราชทัณฑ์ได้เน้นความสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้ต้องขังออกกำลังกาย ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่จึงได้เน้นและกระตุ้นให้ผู้ต้องขังเห็นถึงความสำคัญของการออกกำลังกาย ประกอบกับการเล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีสุขภาพกายและจิตที่ดีที่จะสามารถช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดได้อีกทาง โดยจะให้ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกายเป็นประจำทุกวันในช่วงเวลาเช้า และช่วงเวลา 14.30 -13.00 ในวันหยุดราชการ ได้แก่ การเดินแอโรบิก การรำไทเก๊กการรำไม้พลอง เป็นต้น ทั้งนี้ จึงเป็นผลให้ผู้ต้องขังได้รับการจัดสวัสดิการ สำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับการจัดสวัสดิการอาจเป็นเพราะว่ามีอาการเจ็บป่วยจึงไม่สามารถที่จะออกกำลังกายได้และสำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ขอรับสวัสดิการเนื่องจากการออกกำลังกายเป็นไปด้วยความสมัครใจของผู้ต้องขังเอง

ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้ดำเนินการส่งเสริมการเล่นกีฬา โดยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ต้องขังในด้านของอุปกรณ์กีฬาในวันหยุดพักผ่อน ผู้ต้องขังจึงเห็นว่าได้รับสวัสดิการในด้านนี้ สำหรับผู้ต้องขังบางรายที่ไม่ได้รับสวัสดิการอาจเป็นเพราะว่าอุปกรณ์การเล่นกีฬามีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และจากคำถามปลายเปิดในปัญหาอันดับ 1 ของสวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการเห็นว่าไม่ค่อยมีการจัดแข่งขันกีฬา และสนามกีฬามีความคับแคบเนื่องมาจากสถานที่การจัดกิจกรรมมีข้อจำกัดจึงเห็นว่าไม่ได้รับสวัสดิการทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้ดำเนินการจัดให้ผู้ต้องขังได้รับชมสื่อบันเทิงจากโทรทัศน์วงจรปิด โดยจะมีการนำภาพยนตร์ เพลง มาให้ผู้ต้องขังได้รับชมตั้งแต่เวลา 18.00 – 21.00 น. เป็นประจำทุกวันจึงเป็นผลให้ผู้ต้องขังได้รับสวัสดิการที่ได้

จัดขึ้น สำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับสวัสดิการเนื่องจากต้องการที่จะได้รับชมรายการที่นอกเหนือจากที่นำมาให้ผู้ต้องขังได้รับชม เห็นได้จากข้อเสนอแนะว่าต้องการให้ได้รับชมข่าวในพระราชสำนัก

การจัดกิจกรรมพิเศษในวันสำคัญต่าง ๆ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเป็นประจำทุกปี อาทิเช่น วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ เป็นต้น โดยส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้แสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ทำให้ผู้ต้องขังเห็นว่าได้รับสวัสดิการในด้านนี้ สำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับสวัสดิการเนื่องจากอาจเป็นเพราะว่าในบางครั้งการจัดงานหรือจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ อาจขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และสำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ขอรับสวัสดิการอาจเนื่องมาจากไม่ได้เห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมพิเศษในวันดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการจัดสวัสดิการอนามัยของผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ที่กล่าวว่า สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ หมายถึง สวัสดิการที่จัดให้ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกาย พักผ่อนหย่อนใจ นันทนาการต่าง ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจและร่างกาย ซึ่ง วัสดุอุปกรณ์ที่จัดเป็นสวัสดิการในด้านนี้ ประกอบด้วย เครื่องกีฬาต่าง ๆ ทั้งในร่มและกลางแจ้ง เช่น ตะกร้อ ชกมวย ปิงปอง แบดมินตัน หมากรุก หมากรอส เป็นต้น การจัดสวัสดิการผู้ต้องขังรัฐเป็นผู้จัดหาให้เป็นการจัดสวัสดิการด้านการกินอยู่ที่พอสมควร ไม่ดีหรือเลวกว่าความเป็นอยู่ของคนธรรมดาภายนอกเรือนจำมากนัก นอกเหนือจากสวัสดิการขั้นพื้นฐานแล้วยังมีสวัสดิการด้านอื่น ๆ ที่จัดให้เพื่อวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟูแก้ไขผู้ต้องขังสวัสดิการต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้คนที่กระทำผิดไปแล้วได้คิดกลับตัวเป็นคนดีและเป็นประโยชน์ต่อสังคมเมื่อพ้นโทษออกไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชชานันท์ คำคม ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการของผู้ต้องขังหญิงศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางนครปฐม พบว่า ความต้องการของกลุ่มผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่เป็นความต้องการในด้านสวัสดิการและนันทนาการมากที่สุด รองลงมาคือความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพ ด้านความคาดหวังในอนาคต ด้านการศึกษา และด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในอันดับน้อยที่สุด จากลำดับความต้องการ แต่ขัดแย้งกับ กลุขญา เดชชนะ ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ต้องขังวัยหนุ่มต่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง” พบว่า ผู้ต้องขังวัยหนุ่ม สวัสดิการนันทนาการได้แก่การจัดบริการ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ให้ชมบนเรือนนอน และในวันหยุดราชการ การฟังเพลง การแสดงดนตรี และการจัดงานรื่นเริงในบางครั้ง กิจกรรมสวัสดิการที่ผู้ต้องขังไม่เห็นด้วยได้แก่ การฝึกกายบริหารและการฝึกระเบียบแถว

สวัสดิการด้านการเยี่ยมญาติผู้ต้องขัง การจัดให้บริการเยี่ยมญาติผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้ให้ญาติเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังได้เป็นประจำทุกวันยกเว้นวันหยุดราชการตั้งแต่เวลา 08.00 – 15.00 น. ผู้ต้องขังจึงสามารถได้รับการเยี่ยมญาติทำให้เห็นว่าได้รับสวัสดิการในด้านนี้ สำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับสวัสดิการอาจเนื่องมาจากเป็นผู้ที่กระทำผิดวินัยเรือนจำและสำหรับผู้ที่ไม่

ขอรับสวัสดิการอาจเนื่องมาจากไม่มีญาติมาติดต่อเพื่อเข้าเยี่ยมในส่วนของการเยี่ยมญาติใกล้ชิดปีละ 1 ครั้ง ผู้ต้องขังที่ส่วนใหญ่เข้าตามเกณฑ์ที่กำหนดทำให้ได้รับสวัสดิการ สำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับสวัสดิการอาจเนื่องมาจากเป็นผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีสำหรับผู้ที่ไม่ขอรับสวัสดิการอาจเนื่องมาจากไม่สามารถติดต่อญาติได้ ในส่วนของการจัดให้ญาติดำเนินการฝากของแก่ผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นบริการที่ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้ให้ญาติสามารถนำสิ่งของ เสื้อผ้า อาหารขนมบางชนิด เข้ามายังทัณฑสถานฯ โดยยกเว้นสิ่งของต้องห้าม ซึ่งส่วนใหญ่ญาติของผู้ต้องขังที่มาเยี่ยมจะได้รับการฝากของให้แก่ผู้ต้องขังทำให้ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ได้รับการจัดสวัสดิการ สำหรับผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับสวัสดิการอาจเนื่องมาจากญาติอยู่ต่างจังหวัด และผู้ต้องขังที่ไม่ขอรับสวัสดิการเนื่องจากไม่มีญาติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสวัสดิการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ของการจัดสวัสดิการของ ประทิน ไกรสรโกวิทย์ ที่กล่าวว่า ในการจัดสวัสดิการจะมีการให้บริการในสวัสดิการนั้นๆ ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ต้องขังส่วนใหญ่ โดยมีใช่เป็นความต้องการของคนใดคนหนึ่งหรือเพียงกลุ่มเดียว อีกทั้งการให้บริการสวัสดิการนั้นเป็นบริการที่สามารถสนองตอบความต้องการ โดยที่สามารถเลือกใช้บริการใดก็ได้ตามความต้องการในของเขตแห่งสิทธิของตนและการจัดสวัสดิการ ได้มีการคำนวณต้นทุนของการจัดสวัสดิการเพื่อที่จะได้มีการวางแผนค่าใช้จ่ายต่อไป อีกทั้งยังสอดคล้องกับ แนวคิดด้านสวัสดิการของ พีรยุทธ หุชนะนันท์ กล่าวไว้ว่า สวัสดิการ หมายถึง รูปแบบผลประโยชน์และผลตอบแทนที่พึงจะได้รับจากกรมราชทัณฑ์ ซึ่งจำเป็นจะต้องหาให้แก่ผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังเกิดความพึงพอใจตามความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสถานที่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับความสะดวกสบาย เพื่อที่จะได้กลับตนเป็นพลเมืองดีเข้าสู่สังคมทั้งนี้ เนื่องจากการดำเนินงานในการจัดสวัสดิการของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้ดำเนินงานตามนโยบายและแนวทางหลักปฏิบัติของกรมราชทัณฑ์มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ ดำเนินการปฏิบัติให้เป็นรูปแบบเดียวกันแต่อย่างไรก็ตามการดำเนินการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังให้ได้อย่างทั่วถึงนั้น เจ้าหน้าที่มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งการดำเนินงานตามนโยบายและหลักปฏิบัติในแต่ละด้านของกรมราชทัณฑ์นั้นมีการเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน หากไม่ได้ให้ความสำคัญในจุดหนึ่งจุดใดแล้วระบบอื่นๆ ก็ย่อมจะชักตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ วิเศษศิริ ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังในเรือนจำความมั่นคงสูงสุด ผลการศึกษา พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีต้องการที่จะได้ติดต่อกับญาติมากที่สุด ต้องการที่จะใช้โทรศัพท์ติดต่อกับญาติ ต้องการให้มีงานพบญาติใกล้ชิดตลอดทั้งปี ตลอดจนเพิ่มเวลาในการเยี่ยมให้มากขึ้นและจัดหาสิ่งของจำเป็นแจกให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเยี่ยม

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ เพราะผู้ต้องขังที่มีอายุมากไม่สามารถที่จะเข้าถึงสวัสดิการบางอย่างได้เท่ากับผู้ต้องขังที่มีอายุน้อยกว่า เช่น สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น ซึ่งขัดแย้ง กับงานวิจัยของ อนุรักษ์ภัทร คำคม ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้ต้องขังหญิงศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางนครปฐมพบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่มีความสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อย ส่วน อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร รายได้ และระยะเวลาต้องโทษ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการของผู้ต้องขัง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรเพิ่มปริมาณอาหารในการจัดเลี้ยงอาหารผู้ต้องขังและมื้อกลางวันควรเพิ่มกับข้าวเป็น 2 อย่าง โดยสลับกับอาหารมื้อเย็น
2. ควรจะมีการตรวจรักษาทุกวัน โดยไม่จำกัดวันและให้มีการตรวจอย่างสม่ำเสมอ
3. ควรมีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับผู้สนใจเรียน
4. ควรมีการปรับปรุงสนามกีฬาให้กว้างขวางและควรส่งเสริมนักโทษให้มิน้ำใจนักกีฬามากขึ้น
5. ควรขยายเวลาเยี่ยมให้นานขึ้นและเพิ่มจำนวนครั้งที่สามารถเยี่ยมได้บ่อยขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาความต้องการสวัสดิการของผู้ต้องขังทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ สวัสดิการขั้นพื้นฐาน สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านอนามัย สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการกีฬาและนันทนาการ และสวัสดิการด้านการเยี่ยมญาติ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ในเรื่องความต้องการสวัสดิการของผู้ต้องขังทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ สวัสดิการขั้นพื้นฐาน สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านอนามัย สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการกีฬาและนันทนาการ และสวัสดิการด้านการเยี่ยมญาติ

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

กรมราชทัณฑ์. คู่มือการปฏิบัติงานสวัสดิการผู้ต้องขัง. กรุงเทพมหานคร : กรมราชทัณฑ์, 2547.

ธงชัย สันติวงษ์. การวางแผน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2528.

พิทยา บวรวัฒนา. ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ประคอง วรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือ ดร. ศรีสง่า, 2529.

กรณี มหานนท์. การประเมินประสิทธิผลองค์การ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.

กัญญา โสธร. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2527.

วิจิตร ระวิวังศ์. สวัสดิการแรงงานในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

สมพงษ์ เกษมสิน. การปกครองของไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

อุทัย หิรัญโต. หลักบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : ระพีชนา, 2530.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

กฤษฎา เดชนะ. “ความพึงพอใจของผู้ต้องขังวัยหนุ่มต่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

ณัฐกุล จอมบดินทร์. “แนวคิดเรื่องประสิทธิผลประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานของเทศบาลเมืองนราธิวาส”. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2544.

ณัฐชาภัทร คำคม. “ความต้องการของผู้ต้องขังหญิง ศึกษาเฉพาะกรณี : เรือนจำกลางนครปฐม”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

ประทีน ไกรสร โกวิทย์. “แนวทางการพัฒนางานสวัสดิการผู้ต้องขัง”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

ประเสริฐ บุญศิริ. “ความพึงพอใจของผู้ต้องขังต่อสวัสดิการของทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, 2546.

พิรุทธ์ หุระนันท์. “แนวทางการพัฒนางานสวัสดิการผู้ต้องขัง”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

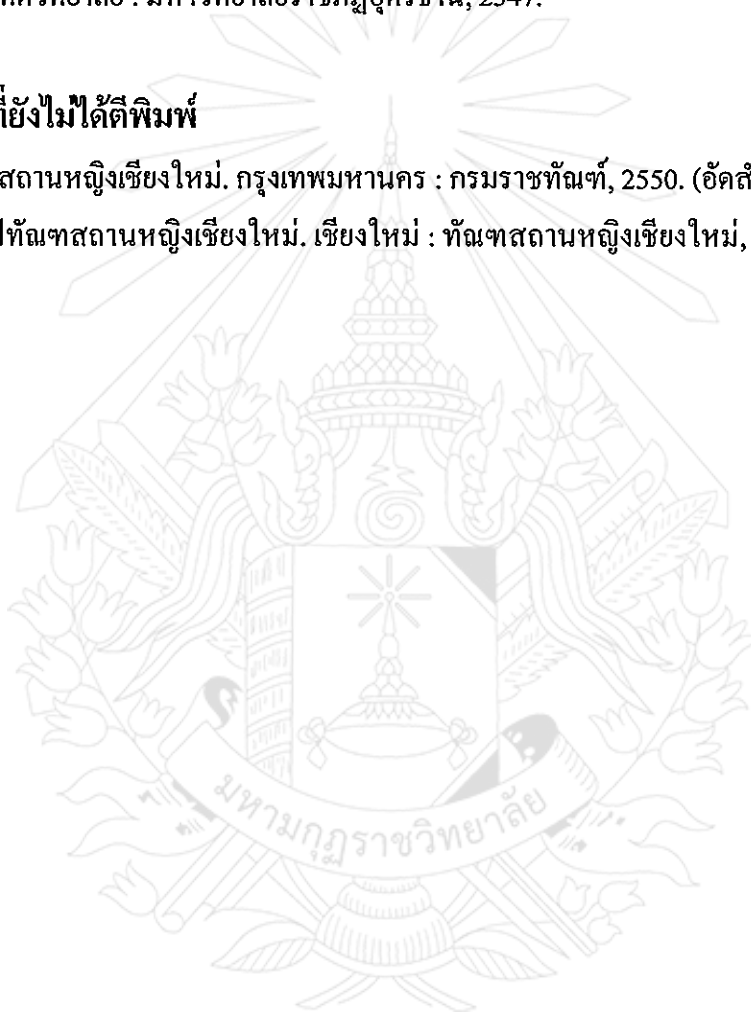
ไพฑูรย์ วิเศษศิริ. “ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเรือนจำความมั่นคงสูงสุด”. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

วีระยศ สิงห์ทองกุล. “ปัญหาในการให้สวัสดิการผู้ต้องขังภายในเรือนจำจังหวัดอุดรธานี
เรือนจำจังหวัดหนองคาย และเรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2547.

3) เอกสารที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

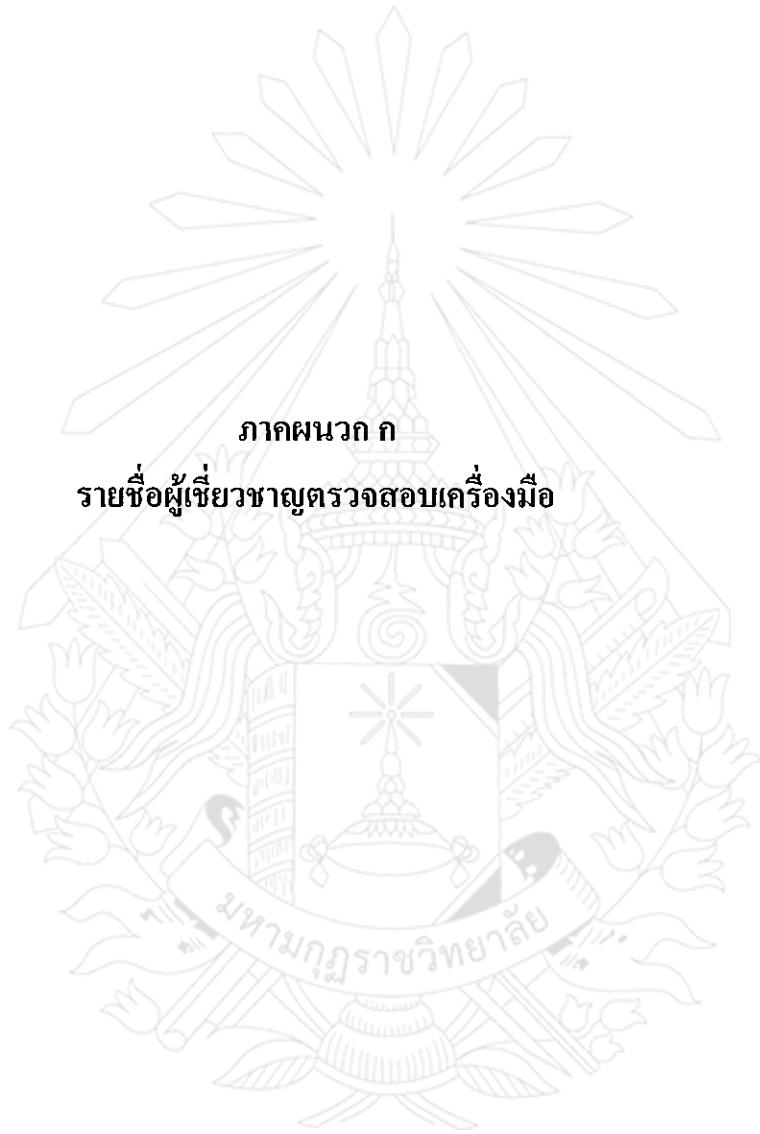
กรมราชทัณฑ์. ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร : กรมราชทัณฑ์, 2550. (อัดสำเนา).

_____. บรรยายสรุปทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่. เชียงใหม่ : ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่, 2544. (อัด
สำเนา).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผศ.อักรชัย ชัยแสวง

การศึกษา น.ช.เอก, ศน.บ.(ปรัชญา), อ.ม. (สาขาบาลี-สันสกฤต)
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา

2. ดร. ตระกูล ชำนาญ

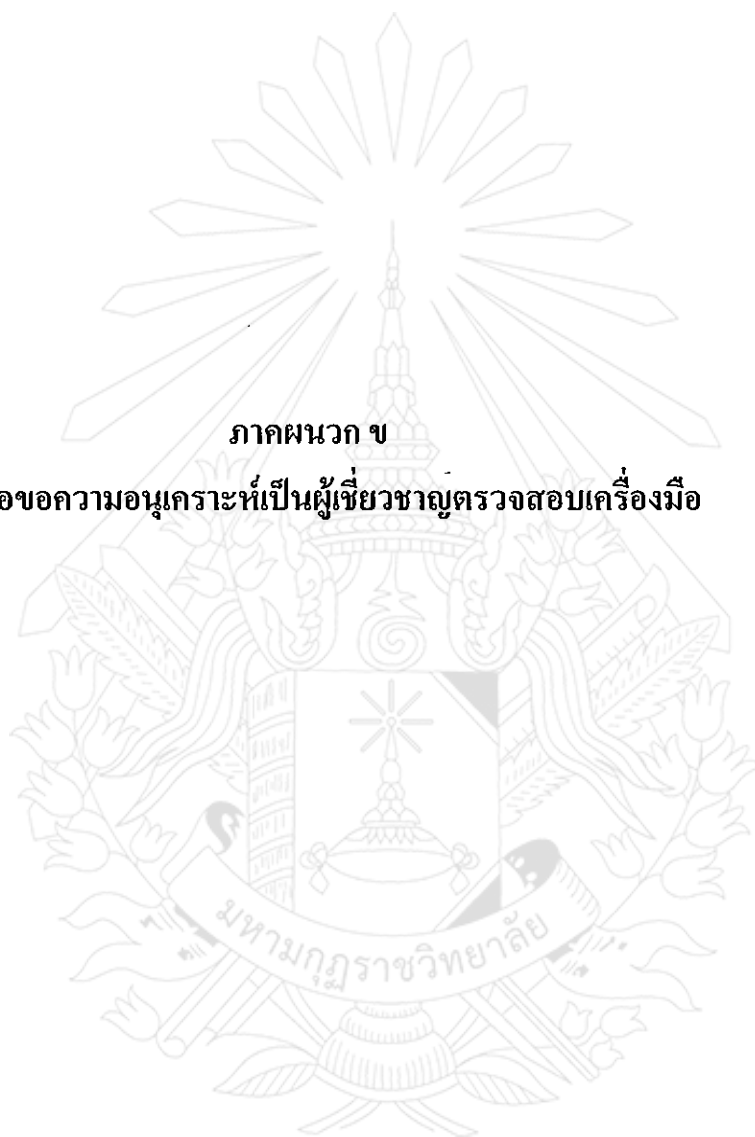
การศึกษา นร.เอก, ปช.7 ศน.บ.(ศาสนศาสตร์บัณฑิต)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา หัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษา
และกรรมการประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา

3. นางสาวธิดา เปอะโป๊ะ

การศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตำแหน่งปัจจุบัน นักสังคมสงเคราะห์ 6 ว.
ทัศนสถานหญิงจังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14
 ที่... ศธ.6013(1.9)/518... วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2550
 เรื่อง... ขอบความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสง

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นางวิภาพรรณ สุวรรณพงษ์ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 491224089 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้นี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร. ภูมิินทร์ สันติทฤษฎีกร อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา

(พระมหาวิรัชศักดิ์ สุรเมธี)

เลขาธิการ โครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ...การศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ... โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14
 ที่ ...ศร 6013(1.9)/517 วันที่ ... 21 ... ตุลาคม พ.ศ. 2550
 เรื่อง ...ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร คร. ตระกูล ชำนาญ

ศูนย์การศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นางวิภาพรรณ
 สุวรรณพงษ์ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 491224089 สาขาวิชารัฐศาสตร์การ
 ปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้นี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน
 การทำสารนิพนธ์ เรื่อง ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ทั้งนี้
 นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ คร. ภูมิินทร์ สันติทฤษฎีกร อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณา
 ให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่
 นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิริศศักดิ์ สุรเมธี)

เลขานุการ โครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14
 ที่ ศธ 6013(1.9)/516 วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2550
 เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวธิดา เปอะ โป๊ะ

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นางวิภาพรรณ
 สุวรรณพงษ์ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 491224089 สาขาวิชารัฐศาสตร์การ
 ปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้นี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน
 การทำสารนิพนธ์ เรื่อง ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ทั้งนี้
 นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร. ภูมิินทร์ สันติทฤษฎีกร อาจารย์ที่ปรึกษา

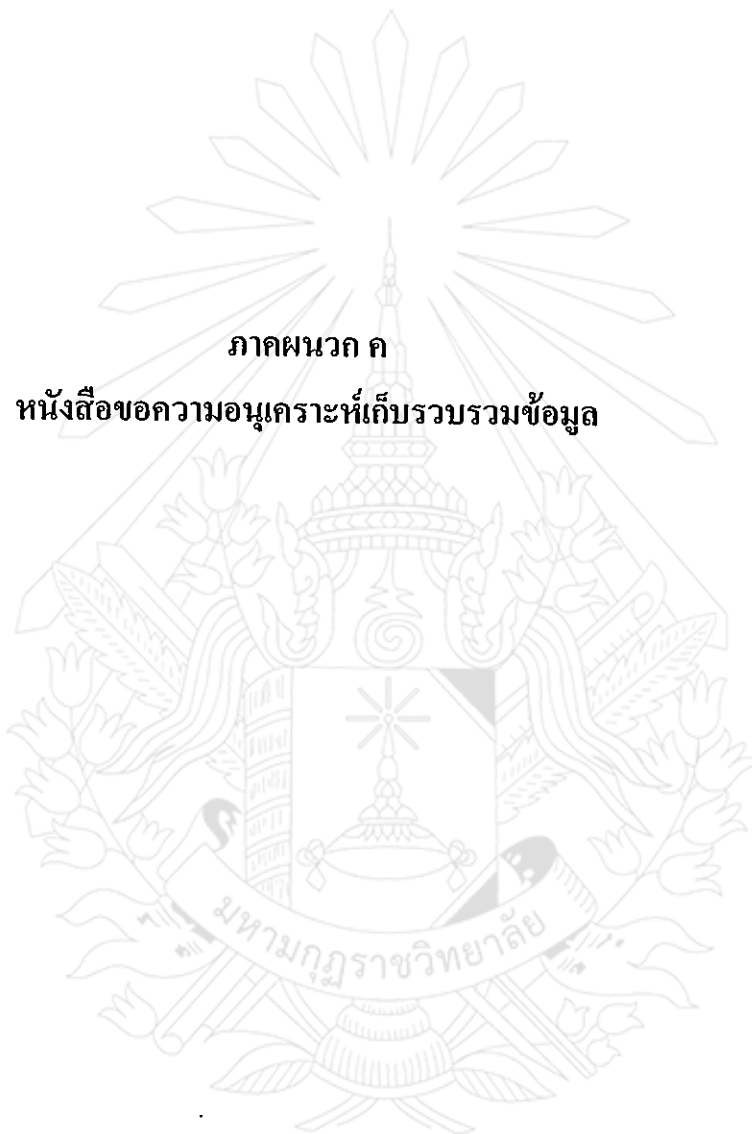
ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณา
 ให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่
 นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา

(พระมหาวิรัชศักดิ์ สุรมณี)

เลขานุการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14
 ที่... ศธ 6013(1.9)/518 วันที่... 21 ตุลาคม พ.ศ. 2550
 เรื่อง... ขออนุญาตเผยแพร่เก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นางวิภาพรรณ สุวรรณพงษ์ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 491224089 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้นี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร. ภูมิินทร์ ถันดิทฤษฎีกร อาจารย์ที่ปรึกษา

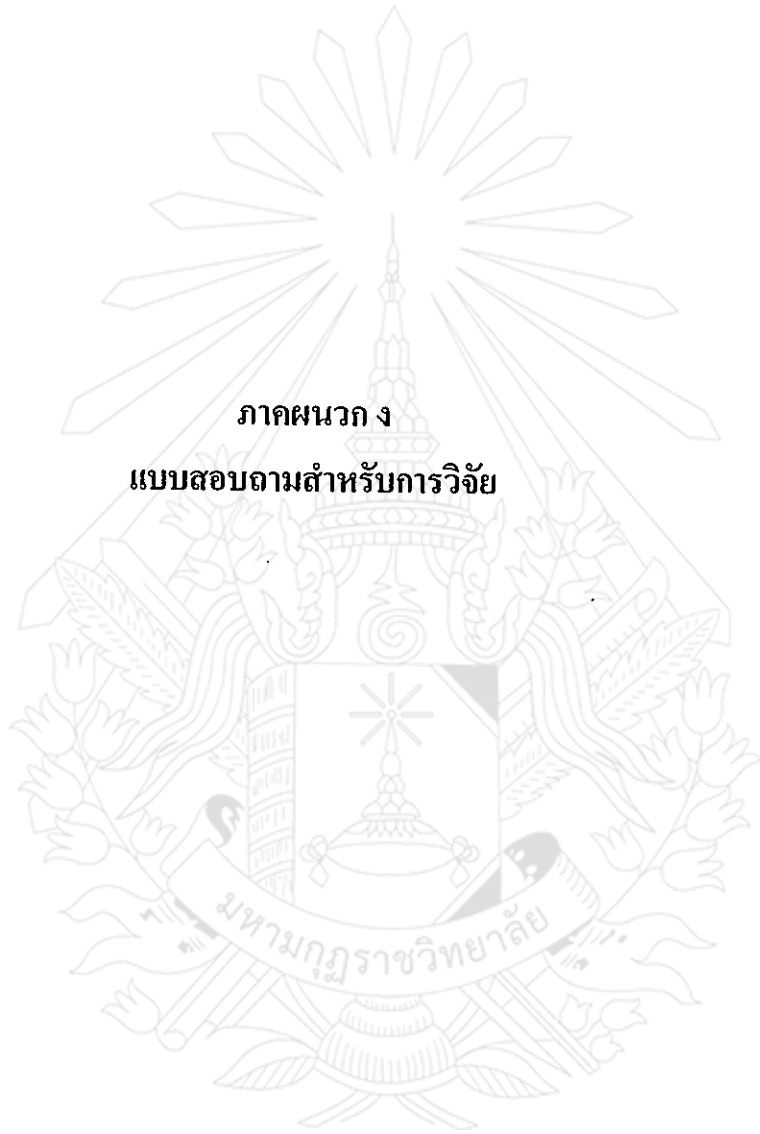
ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงขออนุญาตเผยแพร่เก็บรวบรวมข้อมูลจากท่านเพื่อใช้ในการจัดทำสารนิพนธ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิรัชศักดิ์ สุรเมธี)

เลขานุการ โครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามประกอบการศึกษา การค้นคว้าแบบอิสระหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (วิทยาเขตล้านนา) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

จึงขอความร่วมมือจากท่านให้ข้อมูลและความเห็นตามแบบสอบถามนี้ โดยท่านไม่ต้องระบุชื่อ ผู้วิจัยขอยืนยันว่าการตอบคำถามในครั้งนี้จะถูกนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงวิชาการเท่านั้น ดังนั้นเพื่อการสมบูรณ์ของการวิจัยจึงขอความกรุณาท่านให้ข้อมูลตามความเป็นจริงและตามความรู้สึกนึกคิดของท่านเอง ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ข้อมูลมา ณ ที่นี้

2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิผลการจัดสวัสดิการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงหน้าข้อความที่เป็นจริงและเติมข้อมูลในช่องว่าง

1. อายุ _____ ปี

2. ระดับการศึกษาสูงสุด

() 1. ไม่ได้เรียนหนังสือ

() 2. ประถมศึกษา

() 3. มัธยมศึกษา

() 4. ปวช.

() 5. ปวศ.

() 6.ปริญญาตรีขึ้นไป

3. คดี _____

4. อาชีพก่อนต้องโทษ

() กรรมการ/เกษตร/รับจ้างทั่วไป

() พนักงานบริษัท

() ราชการ/รัฐวิสาหกิจ

() ธุรกิจส่วนตัว

() ลูกจ้างเอกชน

() ไม่ได้ประกอบอาชีพ เนื่องจาก _____

() อื่น ๆ โปรดระบุ _____

5. รายได้ก่อนต้องโทษ/เดือน

() ต่ำกว่า 2,500

() 2,501 – 5,000 บาท

() 5,001 – 7,500 บาท

() 7,501 – 10,000 บาท

() 10,001 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิผลการจัดสวัสดิการของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างในแต่ละข้อเพียงคำตอบเดียวที่ตรงกับความคิดเห็น
ของท่านมากที่สุด

กรณี	ได้รับ สวัสดิการ	ไม่ได้รับ สวัสดิการ	ไม่ขอรับ สวัสดิการ
ด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐาน			
1. จัดให้มีอาหารเลี้ยงในแต่ละมื้ออย่างเพียงพอต่อความต้องการของแต่ละบุคคล			
2. จัดให้มีที่อยู่อาศัยในการพักผ่อน ออกกำลังกาย และทำงานอย่าง ไม่แออัดยัดเยียด			
3. จัดให้มีเสื้อผ้า(ชุดหลวง)อย่างน้อยคนละ 2 ชุด			
4. จัดให้มีผ้าห่มให้คนละ 1 ผืนและสำหรับปูนอน			
ด้านสวัสดิการการรักษาพยาบาล			
1. ให้มีการ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง			
2. การบำบัดรักษาผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย			
3. การดูแลผู้ต้องขังตั้งครรภ์			
4. การดูแลผู้ต้องขังสูงอายุ			
5. การดูแลเด็กติดมารดา			
ด้านสวัสดิการการศึกษา			
1. ดำเนินการจัดการศึกษาสาขาวิชาชีพระยะสั้นที่เป็นความต้องการของสถานประกอบการ			
2. จัดให้มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี			
3. จัดให้มีห้องสมุด การบริการข่าวสารข้อมูลโดยจัดบอร์ด และมีสื่อวีดิทัศน์			
4. จัดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน ยุวกาชาดคนนอกโรงเรียน			

กรณี	ได้รับ สวัสดิการ	ไม่ได้รับ สวัสดิการ	ไม่ขอรับ สวัสดิการ
ด้านอนามัย 1. จัดให้มีวัสดุที่ใช้ในการทำความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้า และเครื่องหลับนอน ได้แก่ ผงซักฟอก ยาสีฟีน สบู่ ขันอาบน้ำ รองเท้าฟองน้ำ ผ้าอนามัย			
2. อำนวยความสะดวกในการทำความสะดวก สถานที่ และสุขาภิบาลของทัณฑสถานฯ ได้แก่ บริเวณอ่าง อาบน้ำ ห้องสุขา การกำจัดขยะ			
ด้านการกีฬาและนันทนาการ 1. จัดให้มีสถานที่ในการพักผ่อนหย่อนใจในวันหยุด			
2. จัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายเป็นประจำ ทุกวัน			
3. จัดให้มีอุปกรณ์กีฬาสำหรับการออกกำลังกายทั้งในร่ม และกลางแจ้ง			
4. จัดให้ได้รับชมสื่อบันเทิงจากโทรทัศน์วงจรปิด ของทัณฑสถานฯ			
5. จัดให้มีกิจกรรมพิเศษในวันสำคัญต่าง ๆ			
ด้านการเยี่ยมญาติผู้ต้องขัง 1. จัดให้มีการเยี่ยมญาติผู้ต้องขังครั้งละ 15 นาที			
2. จัดให้มีบริการเยี่ยมญาติใกล้ชิดปีละ 1 ครั้ง			
3. จัดให้ญาติดำเนินการฝากของแก่ผู้ต้องขัง			

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขัง ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง

สวัสดิการผู้ต้องขัง หมายถึง ประโยชน์หรือบริการต่าง ๆ ที่เรือนจำและทัณฑสถานจัดให้ผู้ต้องขังสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพและการได้รับการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตามสมควร

ด้านที่ 1 สวัสดิการขั้นพื้นฐาน

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านที่ 2 สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านที่ 3 สวัสดิการด้านการศึกษา

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านที่ 4 สวัสดิการด้านการเยี่ยมบ้าน

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านที่ 4 สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านที่ 5 สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่าน

นางวิภาพรรณ สุวรรณพงษ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ – สกุล : นางวิภาพรรณ สุวรรณพงษ์
- วัน เดือน ปีเกิด : 25 พฤษภาคม 2509
- ที่อยู่ : 138/21 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่
- การศึกษา
- พ.ศ. 2545 : ปริญญาตรีสาขาสถาปัตยกรรมบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์
การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ตำแหน่ง/สถานที่ทำงานปัจจุบัน
- พ.ศ. 2539 – 2547 : เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 1 เรือนจำกลางเชียงใหม่
กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
- พ.ศ. 2547 – 2548 : เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ระดับ 5 ทณฑสถานหญิงเชียงใหม่
กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

